

INNKALLING til formannskapsmøte

Det innkalles til formannskapsmøte på Kommunehuset **torsdag 14. november kl. 09.30.**

Før møtets start blir det orientert om rapporten fra KS-Konsulent «Omsorgstjenesten – utfordringer og muligheter».

Til behandling:

F-SAK 44/13	REFERATER OG HØRINGER
F-SAK 45/13	PENSJON ORDFØRER
F-SAK 46/13	EIERSKAPSMELDING INDRE ØSTFOLD
F-SAK 47/13	FINANSRAPPORT
F-SAK 48/13	ENDRING AV AMORIFISERINGSPERIODE
F-SAK 49/13	UTVIKLINGSAVTALE 2013-2016
F-SAK 50/13	NYTT BOLYSTPROSJEKT 2014-2015
F-SAK 51/13	KVARTALSRAPPORT PÅ HANDLINGSPLAN OG REGNSKAP 3.KVARTAL 2013

Eventuelt.

Forfall meldes kommuneadministrasjonen snarest.

Rømskog, 07.11.2013

Kari Pettersen
ordfører

Anne Kirsti Johnsen
rådmann

SAK: REFERATER OG HØRINGER

Behandlende organ:	Møtedato	Sak nr.	Ark.nr.
Formannskapet	14.11.13	44/13	

Saksbehandler: Anne Kirsti Johnsen

1. HVA SAKEN GJELDER:

Referatsaker:

1. Årsrapport fra Aurskog-Høland og Rømskog Reiselivslag
2. Referat fra eiermøte IØ krisesenter IKS 27.9.13
3. Referat fra styremøte i Regionalpark Haldenkanalen 28.10.13
4. Protokoll fra Representantskapsmøte i Driftsassistanse i Østfold IKS 24.4.13
5. Møtereferat fra ASU Ahus 31.10.13

Høringer: (ingen uttalelse)

1. Vedtatt planprogram Østfold fylkeskommune Regional kystplan
2. Forskrift om tiltak for å stanse eller avverge skade på vilt
3. Endringer i barnehageloven
4. Jernbaneverkets handlingsprogram 2014-2023
5. Handlingsprogram riksveinett 2014-2017 Østfold fylkeskommune
6. Meldeplikt vedr. skipsavfall og lasterester for havner
7. Forskrift om bevilling for tobakksalg
8. Forskriftendringer – sosiale tjenester til personer uten fast bopel
9. Forskriftsendring – likevedig behandling av barnehager
10. Forskriftsendringer – fosterhjem
11. Unntak fra forskrift om off. anskaffelser kjøp av helse- og sosialtjenester
12. Forskriftsendring – samvær med tilsyn etter barneloven
13. Forskrift om å autorisere manuellterapeuter
14. Endringer i alkoholregelverket

2. RÅDMANNENS FORSLAG TIL INNSTILLING:

Referatene og høringene tas til orientering.

Rådmannen i Rømskog, 07.10.13

Anne Kirsti Johnsen
Rådmann

3. VEDTAK:

SAKSFRAMLEGG**PENSJONSORDNING - ORDFØRER**

Formannskapet	14.11.13	Saksnr 13/45
Kommunestyret	14.11.13	Saksnr

Rådmannens forslag til vedtak/innstilling:

1. Ordfører innlemmes i samme pensjonsordning som kommunens ansatte fra 1.1.14, med samme egenbetaling som for ansatte.

Sakens fakta:

Endringer i forskrift om pensjonsordning for folkevalgte innebærer at kommunen må ta stilling til ny pensjonsordning for ordfører.

Bakgrunn:

Kommunelovens § 43 sier at kommunestyret selv kan velge å ha en pensjonsordning for folkevalgte i tillitsverv som medfører godtgjøring beregnet ut i fra minst 1/3 stilling. I desember 2012 ble det vedtatt endringer i forskrift om pensjonsordning for folkevalgte som innebærer at pensjonsordningen for folkevalgte blir lik ordningen for stortingsrepresentanter som vil gjelde for opptjeningstid fra 1.1.14. Alternativt kan folkevalgte innmeldes i den ordinære tjenstepensjonsordningen for ansatte. Det vil fortsatt være valgfritt om kommunen skal ha en pensjonsordning for folkevalgte.

Dagens ordning for folkevalgte

- Opptjening: Tid man har opparbeidet medlemskap i pensjonsordning for folkevalgte. Full opptjening er 16 år.
- Ikke rett til AFP
- Alderspensjon:
 - o Tidligst utbetaling fra 65 år
 - o 66 % av pensjonsgrunnlag (den samlede faste godtgjørelsen)
 - o Avkortet hvis ikke full opptjening
 - o Levealdersjusteres
 - o Samordnes iht reglene i samordningsloven
 - o Reguleres som i offentlig tjenstepensjonsordning, dvs med lønnsvekst fratrukket 0,75 %

Ny ordning fra 1.1.14

- Opptjening: Det bygges opp en pensjonsbeholdning som danner grunnlaget for beregning av alderspensjon. Pensjonsbeholdningen bygges opp ved at maksimalt 6,03 prosent av godtgjørelse opp til 7,1 G og 24,13 prosent av godtgjørelsen mellom 7,1 og 12 G tilføres beholdningen. (Det er opp til kommunestyret å fastsette nivået på pensjonsopptjeningen, men den kan ikke være høyere enn dets om gjelder for stortingsrepresentanter
- Alle år teller
- Ingen rett til AFP
- Alderspensjon:
 - o Fleksibelt uttak fra 62 til 75

- o Pensjonen beregnes ved at pensjonsbeholdningen divideres på et delingstall. Delingstallene er avhengig av fødselsår og uttaksalder
- o Ingen samordning, pensjonen kommer som et tillegg til alderspensjon fra folketrygden
- o Reguleres som i offentlig tjenstepensjonsordning, dvs med lønnsvekst fratrukket 0,75 %
- Uførepensjon og etterlattepensjon:
- o Videreføres i stor grad som dagens regler
- o Kravet til opptjeningstid øker slik at full opptjening er 30 år. For å sikre allerede opptjente rettigheter i pensjonsordningene for folkevalgte, skal opptjeningstiden multipliseres med en omregningsfaktor før de nye opptjeningsreglene innføres. Ved beregning av uføre- og etterlattepensjon skal opptjeningstiden multipliseres med faktoren 1,875. Denne faktoren multiplisert med dagens krav til full opptjeningstid (16 år) gir til sammen 30 år.

På virkningstidspunktet 1.1.14:

- Opptjening i dagens ordning stopper, dog slik at opptjente alderspensjonsrettigheter forblir bruttorettigheter. Ingen omregning til ny modell.
- Fra virkningstidspunktet starter opptjening etter ny ordning.
- Folkevalgte beholder sine allerede opptjente rettigheter etter gjeldende ordning, og pensjonen beregnes på vanlig måte etter disse reglene. Opptjenes det også rettigheter i den nye pensjonsordningen, beregnes og utbetales denne pensjonen i tillegg.
- Dersom en folkevalgt har opptjening etter både gammel og ny modell skal alderspensjon maksimeres som om all opptjening var i gammel ordning. Hvis samlet pensjon fra gammel og ny ordninger overstiger maksimal pensjon, skal pensjonen fra ny ordning settes ned.

Overgang til ansatteordning etter 1.1.14

- Den nye forskriften § 1, andre ledd sier: *"Alternativet til en særskilt pensjonsordning for folkevalgte i samsvar med forskriften her, er den ordinære tjenstepensjonsordningen som kommunens eller fylkeskommunens ansatte er omfattet av."*

Det er ikke gitt flere regler for dette alternativet, og det må derfor fastsettes utfyllende bestemmelser for en slik overgang. Det som kan slås fast er at kommunen selv kan bestemme om de folkevalgte skal meldes inn i den ordinære pensjonsordningen. Hvis dette gjøres vil pensjonen bli beregnet etter de reglene som gjelder for offentlig tjenstepensjonsordning. Alle verv skal ses under ett slik at både kommunale og fylkeskommunale verv legges sammen. Kommunene kan selv innføre en egen innbetaling fra den folkevalgte slik de ansatte har i dag på 2 % av egen lønn. Følgende forskrift er vedtatt for pensjonsordning for folkevalgte i kommuner. Forskriften er basert på Stortings- og regjeringspensjonsloven av 16. desember 2011 nr. 60 kapittel 2.

Rømskog kommune har pensjonsordning for ordfører. Fra 1.1.14 opphører dagens ordningen, og det må tas stilling til ny ordning.

Vurdering:

Det vurderes at pensjonsordning for folkevalgte i Rømskog kommune kan ivaretas gjennom innlemmelse i den ordinære pensjonsordningen for ansatte for opptjeningstid etter 1.1.14. Det bør innføre egenbetaling tilsvarende 2 % av egen lønn.

Konklusjon:

Det foreslås innlemmelse av ordfører i ordinær pensjonsordning for ansatte med lik egenbetaling.

Anne Kirsti Johnsen
rådmann

SAKSFRAMLEGG**INTERKOMMUNAL EIERSKAPSMELDING
INDRE ØSTFOLD**

Formannskapet	14.11.13	Saksnr 13/46
Kommunestyret	14.11.13	

Rådmannens forslag til vedtak/innstilling:

1. Rømskog kommunestyre vedtar «Interkommunal eierskapsmelding for Indre Østfold. Revidert utgave - juni 2013.»

Sakens fakta:**Bakgrunn:**

Revidert utgave av Interkommunal eierskapsmelding for Indre Østfold legges frem for kommunestyret til behandling.

Interkommunal eierskapsmelding for Indre Østfold ble vedtatt i Regionrådet første gang i februar 2010. Behandlingen i kommunestyrene gav den opprinnelige eierskapsmeldingen ulik status. Man har derfor sett behov for å revidere meldingen med særlig hensyn til eierstyringsprinsippene.

Høsten 2012 ble det avholdt et interkommunalt eierskapsmøte hvor det ble nedsatt en arbeidsgruppe som skulle skape en felles forståelse rundt sentrale punkter i meldingen: Styresammensetning, maktfordeling i representantskapet, eiermøter, prinsipper for økonomisk fordelingsnøkkel, samt prinsipper for valgkomitearbeid.

Arbeidsgruppen har selv tilføyd ytterligere punkter til mandatet. Arbeidsgruppens forslag har blitt diskutert i to eierskapsmøter (22.04.13 og 14.05.13) med ordførere og rådmenn. Endringene ble innarbeidet i den opprinnelige meldingen, der kapitlet om eierstyringsprinsipper ble bygget om.

Eierstyringsprinsippene i meldingen er blitt lagt frem for Indre Østfold Regionråd ved to anledninger (19.04.13 og 07.06.13). I det siste møtet ble hele meldingen grundig gjennomgått. Regionrådet gjorde følgende vedtak:

1. Regionrådet vedtar «Eierskapsmelding for Indre Østfold. Revidert utgave. Juni 2013.» med tilføyelser og endringer som beskrevet ovenfor.¹
2. Prosjekt eierskap oppdaterer vedleggene, legger inn et avsnitt om samkommune og utarbeider felles saksframlegg for utsendelse av eierskapsmeldingen innen utgangen av august 2013.
3. Regionrådet anbefaler kommunestyrene å prioritere behandlingen av «Eierskapsmelding for Indre Østfold. Revidert utgave. Juni 2013.»

Eiermeldingen er nå ferdigstilt og er oversendt kommunene for behandling.

Et sentralt formål med eierskapsmeldingen er å få en felles bunnplanke for eierutøvelsen i Indre Østfold. Meldingen tar for seg eierstyringsprinsipper, som vil få konsekvenser for utformingen av både eierstrategier og selskapsavtaler for enkeltsekskapene. Den reviderte utgaven legger føringer på tradisjonelt vanskelig områder som berører konsensusprinsippet, spørsmål om innflytelse, modeller knyttet til økonomi, ordninger for dialog og sammensetning av styre.

Eierskapsmeldingen orienterer seg spesielt mot eierstyringen av de interkommunale sekskapene (IKS). Eierstyringen av denne sekskapsformen er bygget på konsensusprinsippet. En problemstilling her knytter seg til at viktige endringer i sekskapsavtalen må vedtas likelydende i hvert kommunestyre. Om så bare en av kommunene har et avvikende vedtak, vil endringen ikke aksepteres etter loven. Da vil opprinnelig avtale fremdeles være gjeldende. Meldingen vil løse dette ved å legge inn et flertallsprinsipp: Under kapitlet «Om sekskapsavtaler» sier meldingen at ved behandling av ny sekskapsavtale eller endringer i avtalen, vil «likelydende vedtak i 2/3 av kommunene være bestemmende.» Alternativene for kommunen/e som stemmer annerledes er å behandle avtalen på nytt og enten godta flertallets vedtak eller trekke seg fra samarbeidet. Denne ordningen underordner seg ikke representantskapets vedtak, men sikrer avklaringer med hensyn til representantskapets forslag til endringer av sekskapsavtalen. Virkningen av bestemmelsen forutsetter for øvrig at den enkelte deltakerkommune selv følger opp sin tilslutning til denne ordningen.

Kommuner over 10 000 innbyggere gis dobbeltstemme i flertallsordningen knyttet til endringer av sekskapsavtalene. Den samme stemmevektning er gjenspeilet i representantskapet, og med det introduserer meldingen et annet prinsipp: Eierens innflytelse skal stå i et samsvar med de forpliktelser eieren har overfor sekskapet. Kommunene med flest innbyggere har de største økonomiske forpliktelsene overfor sekskapet, og skal derfor ha mest å si når beslutninger skal tas. Dette følges opp ved at de to største kommunene i regionen gis en tilleggsstemme hver.

Når det gjelder honorar, skal styremedlemmene få honorar for styremøter, og styreleder skal få et tilleggshonorar. I den vedlagte tabellen tar meldingen høyde for at økte satser kan gis i arbeidsintense perioder. Det meldingen ikke sier noe om er evt. kompensasjoner for andre møter enn styremøter, som f.eks. eiermøter og strategisamlinger.

Under kapitlet om styrets ansvar introduseres dialogmøter som en møteform mellom representantskapsleder og styreleder, og evt. daglig leder. Styrelederen oppfordres til å benytte seg av denne møteplassen for å kunne drøfte eier- og sekskapsstrategier og planlegge møter. Under utviklingen av eierskapsmeldingen har tilbakemeldingene fra sekskapenes ledelse vært svært positiv til dette tiltaket, som må regnes som et viktig grep for å vitalisere eierstyringen.

Eierskapsmeldingen har nedfelt kjøreregler ifht. valgkomiteens arbeid. Et grunnleggende prinsipp er at eierutøvelsen ikke ligger til styret, men til eierorganet. I etableringen av et sekskap settes derfor ikke antall styremedlemmer i forhold til hvor mange eiere det er, men med hensyn til sekskapets størrelse og kompleksitet. Sammensetningen av styret vurderes med tanke på eiers behov for å realisere sine mål og sikre sekskapets interesser.

Vedleggene inneholder oppdaterte lister over ulike sekskaper og samarbeid som kommunene har i fellesskap. I tillegg er det diagrammer med oversikt over aksjeselskap og interkommunale sekskaper hvor kommunene har eierandeler. Sammenlikner man disse ser man hvorfor meldingen orienterer seg spesielt mot IKSene: Av aksjeselskaper med en viss omsetning er det bare Deltagruppen AS hvor I Ø kommuner må stå sammen for å oppnå

flertall. I de øvrige har henholdsvis Askim og Trøgstad flertall alene, eller så er I Ø kommunene uten flertall.

I stedet for å legge ved skjemaer med nøkkelinformasjon om selskapene, er det valgt å legge link til en oppdatert webside for hvert selskap. Dette forlenger levetiden på dette dokumentet som informasjonskilde om våre felles eierinteresser i det interkommunale landskap.

Vurdering:

I løpet av siste året har det pågått en bred prosess for å bearbeide eierstyringsprinsippene i den interkommunale eierskapsmeldingen. Denne eierskapsmelding er således godt forankret i kommunenes politiske og administrative ledelse i Indre Østfold.

Med utgangspunkt i at den største kommunen er 20 ganger større enn den minste i regionen, kan vektingen av stemmene betraktes som et forsiktig grep.

Interkommunal eierskapsmelding tar for seg ulike prinsipper for finansiering av selskapene. Tradisjonelt har utgiftene ofte vært fordelt mellom kommunene etter antall innbyggere. Meldingen får frem at det bør utvikles modeller som ikke bare baseres på kommunestørrelse, men også tar hensyn til administrative grunnkostnader, ulike kriterier for tildelingen av rammetilskudd, samt uttak av tjenester. Formålet med dette er å få en mest mulig rettferdig fordeling av kostnadene.

I dag er det store forskjeller i fordeling av styrehonorar. Meldingen forsøker nå å finne en felles politikk på dette, ved å introdusere ulike nivåer for styregodtgjørelse. Dette gir viktige føringer for representantskap og generalforsamlinger, samtidig som det åpnes for at unntak kan forekomme. Det er opp til det enkelte eierorgan å bestemme hvilket nivå selskapet skal legges på. Her vil det være naturlig å ta hensyn til selskapets størrelse og kompleksitet, samtidig som det er viktig å tenke på hva slags kompetanse som skal rekrutteres til det enkelte styre.

Eiermeldingen er et stort steg i retning av å samordne eierstyringen. Meldingen anbefaler ordninger på områder hvor det er viktig å være omforente som eiere. Dette betyr mye for kommunenes innbyrdes eierutøvelse overfor selskapene, og selskapenes opplevelse av forutsigbarhet i eierstyringen og muligheter for å bli hørt. Gjennom en lengre prosess har en lykkes med å utforme et dokument som sentrale politikere og administrative ledere har stilt seg bak.

Konklusjon:

Det tilrådes at kommunestyret vedtar denne reviderte utgaven av Interkommunal eierskapsmelding for Indre Østfold.

Vedlegg:

Interkommunal eierskapsmelding for Indre Østfold. Revidert utgave. Juni 2013.

Anne Kirsti Johnsen
rådmann

Interkommunal eierskapsmelding for Indre Østfold

Langsiktighet
Samfunnsansvar
Åpenhet

Revidert utgave

Juni 2013

INTERKOMMUNAL EIERSKAPSMELDING. REVIDERT UTGAVE	3
INDRE ØSTFOLDS EIERSKAPSVERDIER	5
LANGSIKTIGHET	5
SAMFUNNSANSVAR	5
ÅPENHET	5
INDRE ØSTFOLDS EIERSTYRINGSPRINSIPPER	6
I. KUNNSKAP OM SELSKAPSTYRING	6
II. ETABLERING, ENDRING OG UTVIKLING AV SELSKAP	7
III. MØTER OG MYNDIGHET	9
IV. STYRET	12
V. STYRETS ANSVAR	13
VI. EVALUERING, REVISJON OG KONTROLL	15
JUSSENS ABC OG EIERSTYRINGSMULIGHETENE	16
AS (LOV OM AKSJESELSKAPER AV 13. JUNI 1997 NR 44)	16
IKS (LOV OM INTERKOMMUNALE SELSKAPER AV 29. JANUAR 1999, NR 6)	17
FELLES STYRE (KOMMUNELOVEN § 27)	18
VERTSKOMMUNE (KOMMUNELOVEN § 28-1 A-K)	19
SAMKOMMUNE (KOMMUNELOVEN § 28-2 A-V)	20
STIFTELSE (LOV OM STIFTELSE AV 15. JUNI 2001 NR. 59)	21
VEDLEGG	22
1. SJEKKLISTE FOR SAKSFREMSTILLING VED INTERKOMMUNALT SAMARBEID	22
2. EKSEMPLER PÅ MODELLER FOR FINANSIERING AV SELSKAPENE	23
3. EKSEMPLER PÅ STYREHONORAR	24
4. LOVENS KRAV TIL SELSKAPSAVTALER FOR IKS	25
5. SELSKAPER ORGANISERT ETTER AKSJELOVEN, FORDELT PÅ I Ø KOMMUNENES ANDELER	26
6. SELSKAPER ORGANISERT ETTER IKS-LOVEN, FORDELT PÅ I Ø KOMMUNENE	27
7. OVERSIKT OVER SELSKAPER OG SAMARBEID I I Ø	28

INTERKOMMUNAL EIERSKAPSMELDING. REVIDERT UTGAVE

Kommunene i Indre Østfold (heretter IØ) har de siste årene økt omfanget av samarbeidet om ulike deler av tjenesteproduksjonen. Tjenestene er organisert i forskjellige organisasjonsformer og har ulik grad av oppmerksomhet og styring fra eierne. Eierskapsmeldingen er utarbeidet med tanke på å øke det politiske engasjement, legge felles føringer og sikre et handlingsrom for eierskapet for de interkommunale selskapene og samarbeidene.

Den første interkommunale eierskapsmeldingen ble lansert av Regionrådet i IØ i 2010. Behovet for en eierskapsmelding ble aktualisert på flere måter:

- Fristilling som selskapsutskillelse kan utgjøre et tveegget sverd og mange av dagens selskaper kjenner på utfordringene knyttet til lav eller manglende oppmerksomhet fra sine eiere. Dette er også en problemstilling for politikere og administrasjon i kommunene ved at en rekke tjenester ikke blir vurdert helhetlig i forhold til den kommunale tjenesteytingen forøvrig. Dette aspektet gjelder i første rekke de interkommunale selskapene.
- I motsetning til private eiere, er det svært sjeldent at finansiell avkastning står som hovedmotiv for utskilling av virksomhet i kommunal sektor. Hovedoppdraget til kommunene handler om å sikre regional utvikling, gode tjenester og en mer effektiv ressursforvaltning. Også ønsket og behovet for fristillingen av virksomhet som ikke krever så tett politisk kontroll eller skal operere i et marked, er argumenter som vi vet er fremtredende når beslutningene omkring selskapsutskillelse tas.
- Videre er det også slik at rammebetingelsene som faktisk var til stede ved etableringen kan forandre seg uten at eierne vurderer, definerer og styrer i henhold til den faktiske samfunnsutviklingen.
- Til slutt- eierstyring og eierskap er krevende i seg selv. I tillegg til å være "hands on" på den faktiske virksomhet, fordrer også aktivt eierskap en viss kunnskap om selskapsjuss.

Kommunestyrenes behandling av den første eierskapsmeldingen gav meldingen ulik status. Man så derfor behovet for å bearbeide og utfylle eierstyringsprinsippene.

Høsten 2012 ble det innledet et arbeid med revisjon av meldingen. Et felles eierskapsmøte for de 9 kommunene i IØ, bestående av ordførere og rådmenn, nedsatte en politisk og administrativ arbeidsgruppe som skulle skape en felles forståelse rundt sentrale punkter i meldingen: Styresammensetning, maktfordeling i representantskapet, eiermøter, prinsipper for økonomisk fordelingsnøkkel, samt prinsipper for valgkomitearbeid.

Arbeidsgruppen tilføyde ytterligere punkter til mandatet. Leveringen har blitt presentert for regionrådet og har blitt drøftet i eierskapsmøter. Endringene har nå blitt innarbeidet i den opprinnelige meldingen, der kapitlet om eierstyringsprinsipper er bygget om.

Eierskapsmeldingen viser at kommunene i IØ deltar i aksjeselskap (AS), interkommunale selskap (IKS), samarbeid med felles styre, vertskommuneløsninger, stiftelser og foreninger. Oversikten i meldingen presenterer selskaper og samarbeid i IØ hvor minst to kommuner i regionen deltar. I antall er det flest aksjeselskap i regionen, men det er de interkommunale selskapene som har høyest samtidig deltakelse fra kommunene i IØ. Dette er forklaringen på at denne selskapsformen har fått stor plass i eierskapsmeldingen ved at eierstyringsprinsippene er særlig bygget opp rundt dem.

Eierskapsmeldingen er inndelt i tre kapitler.

- Indre Østfold kommunenes overordnede verdier, som føringer for selskapene.
- Eierstyringsprinsipper – Rutiner og praksis som er allmenngyldige for utøvelsen av eierskapet overfor selskaper og samarbeid. De retter seg mot kommunestyrene, eierrepresentantene og styrene.
- Jussens ABC – en gjennomgang av aksjeloven, lov om interkommunale selskaper, felles interkommunalt styre (etter kommunelovens § 27), vertskommunesamarbeid og samkommunen (etter henholdsvis kommunelovens § 28-1a-k og § 28-2a-v) og stiftelser.

Vedleggene inneholder en oversikt over de ulike selskapene og samarbeidene i regionen.

Østfold, juni 2013

Regionrådet Indre Østfold

INDRE ØSTFOLDS EIERSKAPSVERDIER

De kommunale selskapene forvalter offentlig midler og skal drives etter prinsippene langsiktighet, samfunnsansvar og åpenhet.

LANGSIKTIGHET

Selskapene forvalter offentlige ressurser og er fristilt den kommunale forvaltningen. De økonomiske og tjenestemessige valgene selskapene tar på vegne av sine eiere, skal ha langsiktighet som bærebjelke. Dette innebærer at den langsiktige formålsoppnåelse skal prioriteres fremfor kortsiktig avkastning og ressursforvaltning.

SAMFUNNSANSVAR

Samfunnsansvar skal sikres gjennom god arbeidsgiverpolitikk, god selskapsskikk, prioritering av miljøvennlige og bærekraftige organisasjons- og tjenesteløsninger. Eierne bør også være bevisst på bruk av selskapenes kompetanse i forhold til samfunnsutviklingsarbeid generelt.

ÅPENHET

Åpenhet som en verdi knytter seg til eierne og selskapets linje i forhold til innbyggere, media, ansatte og omverden for øvrig og praktiseringen av den nye offentlighetsloven.

For kommunen som eier, innebærer dette å sikre en åpen debatt om og forvaltning av forhold som gjelder selskapene hvor etterprøvbarhet, likebehandling og transparens er sentralt. Selskapet skal legge vekt på likebehandling av eierne ved at alle får samme informasjon.

For selskaper omfattet av den nye offentlighetsloven innebærer det at rutiner for mulig innsyn skal tilrettelegges. Selskaper som har sin hovedvirksomhet innenfor forretning og som opererer i et marked, er ikke omfattet av offentlighetsloven. Så langt som mulig skal selskapene og forvaltningen av disse, praktisere åpenhet med mindre det gjelder konkurransemessige eller personalmessige spørsmål.

INDRE ØSTFOLDS EIERSTYRINGSPRINSIPPER

IØ-kommunene legger til grunn eierstyringsprinsipper som er allmenngyldige for alle selskapene. Prinsippene retter seg mot kommunestyrene, eierrepresentantene og styrene. Prinsippene skal forelegges nye styremedlemmer og eierrepresentanter før de blir forespurt om verv.

I. KUNNSKAP OM SELSKAPSSTYRING

OBLIGATORISK OPPLÆRING AV FOLKEVALGTE I SELSKAPSJUSS OG SELSKAPSOMRÅDENE

Det skal gjennomføres felles folkeopplæring innenfor eierskap og selskapsstyring i første del av valgperioden. I tillegg skal hver enkelteier sette temaet på dagsorden på en folkevalgtidag i løpet av valgperioden.

ROLLEAVKLARING MELLOM KOMMUNESTYRE, EIERORGAN OG STYRE¹

Eierorgan	All eierstyring skjer gjennom eierorganet (representantskap eller generalforsamling). De valgte representanter skal ivareta kommunens interesser gjennom aktiv deltakelse i selskapenes eierorgan. Eierorganet har som formål å sikre at eiers overordnede interesser blir ivaretatt i selskapet og skal formulere klare mål for selskapet.
Kommunestyret	I enkeltsaker av prinsipiell eller av stor betydning, kan kommunestyret som kollegium og/eller formannskap instruere representantene i eierorganet. Dette kan skje ved at representanten melder inn en sak til ordfører i forkant av formannskapsmøte/kommunestyremøte.
Kommunestyremedlemmer	Den enkelte folkevalgte eller partigruppe har ingen direkte instruksjonslinje til selskapet eller representanter i eierorganet. Saker som ønskes tatt opp skal meldes som sak i kommunestyret på ordinær måte.
Styret	Styret er ansvarlig for realisering av eiers mål og skal ivareta selskapets interesse. Styret representerer ikke enkelteierne, men selskapet.

¹ Se kapittel om Jussens ABC for videre utdypning av roller, handlingsrom og ansvar som ligger i de ulike selskapsformene.

II. ETABLERING, ENDRING OG UTVIKLING AV SELSKAP

POLITISK SAKSBEHANDLING I FORKANT AV UTSKILLING

Administrasjonen skal gi politikere en balansert saksutredning ved en eventuell utskilling av en virksomhet i et interkommunalt samarbeid. Det er viktig å skille mellom kommunens rolle som eier, myndighetsutøver og arbeidsgiver da dette har betydning for eierstyringen. Se vedlegg 1 i meldingen.

VALG AV ORGANISASJONSFORM

Ved valg av organisasjons- eller selskapsform skal formålet ved utskillingen legges til grunn.

I valget mellom organisasjonsformer bør det foretas en juridisk, politisk og økonomisk avveining av organisasjonsformen holdt opp mot formålet med samarbeidet. Det er f.eks. kun det nye vertskommunesamarbeidet og samkommunen² som kan benyttes til samarbeid om myndighetsutøvelse.

For interkommunal virksomhet som ikke er kommunens kjernevirksomhet og hvor det eksisterer et marked vil egenregi³ gjennom IKS eller AS være aktuell. Det ligger som en forutsetning at kommunene har den dominerende styring/kontroll og omsetning.⁴

Stiftelser har ingen eiere, og er ingen egnet organisasjonsform for kommunal virksomhet.

VALG AV FINANSIERINGSMODELL⁵

På grunnlag av forskjellige prinsipper kan det lages ulike modeller for finansiering av interkommunale selskaper og samarbeid. Ved gjennomgang av selskapsavtaler eller nyetablering av selskap, skal man, ut ifra tjenesteform og praktiske hensyn, ta utgangspunkt i de hovedlinjer som ligger her:

A. Kostnader fordelt etter innbyggertall

² Kommuneloven § 28-1a-k og § 28-2a-v. For lovpålagte oppgaver som innebærer utøvelse av offentlig myndighet (f. eks. enkeltvedtak, skatteinnkreving, tildeling av helse- omsorgstjenester), stiller loven visse krav til organisatoriske løsninger. Det er da nødvendig å ivareta hensynet til innbyggernes rettssikkerhet og demokratisk kontroll på en helt annen måte enn når kommunene driver forretningsdrift.

³ Organisering av virksomhet i egenregi betyr at eierne kan kjøpe eller motta tjenester fra eget selskap uten å komme i konflikt med lov om offentlige anskaffelser.

⁴ Når det i dette kapitlet snakkes om myndighetsutøvelse eller omsetnings- og kontrollkriterier, kan det legges til at meldingen i mindre grad er innrettet mot kommersiell virksomhet med kommunalt medeierskap.

⁵ I utgangspunktet ikke aktuelt for aksjeselskap.

- B. Kostnader fordelt etter innbyggertall, men fordelt på intervallet med synkende beløp med økende innbyggertall - *Differensieringen av pris avhengig av innbyggertall har innbygget en fordeling av grunnkostnader for kommunene.*
- C. Likt grunnbeløp for alle deltakende kommuner - *Grunnbeløpet bør speile administrative grunnkostnader som ikke er avhengig av kommunestørrelse.*
- D. Differensiert grunnbeløp for alle deltakende kommuner - *Grunnbeløpet må ta høyde for kriterier i rammetilskuddet som slår svært ulikt ut for de enkelte kommunene.*
- E. Etter uttak av tjenester - *Uttak av tjenester betales til fulle av den enkelte kommune, inkludert overheadkostnader.*

Se vedlegg 2 for nærmere beskrivelse av ulike modeller som bygger på prinsippene.

OM SELSKAPSAVTALER⁶

STANDARDISERING

Selskapsavtalene for selskapene i regionen skal utformes med utgangspunkt i samme mal.

Det legges til grunn at selskapet gis i oppdrag å utføre kommunale oppgaver, og at disse fremgår av selskapsavtalens formålsparagraf, med evt. lovhenvvisninger.

Selskapsavtalen skal uformes slik at det gis rom for en strategisk utvikling av selskapet, uten at man nødvendigvis må endre på selskapsavtalen.

ENDRING

Representantskapet kan foreslå endringer i selskapsavtalen med 2/3 flertall. Endringer av en eller flere av selskapsavtalens 9 obligatoriske punkter⁷⁸ krever likelydende vedtak i alle kommunestyrer i deltakende kommuner.

Dersom selskapsavtalen er til behandling i kommunestyrene, gjelder følgende ordning: Likelydende vedtak i 2/3 av kommunene er bestemmende. Den eller de kommuner som har et vedtak som avviker fra dette, må behandle avtalen på nytt. Alternativene blir da å enten gjøre et likelydende vedtak som flertallet eller å tre ut av samarbeidet. Kommuner over 10 000 innbyggere har som kommunestyrer dobbeltstemme i denne ordningen.

⁶ Gjelder de interkommunale selskapene (IKSene)

⁷ Lov om interkommunale selskaper 1999-01-29 nr 6 §.4. Se vedlegg nr. 4.

⁸ Den kommunen hvor selskapet skal ha hovedkontor må angis i selskapsavtalen, og kan ikke overlates til styrets avgjørelse. Betegnelsen hovedkontor må sees i sammenheng med registreringsbestemmelsene om selskapets forretningskommune og adresse: I dette ligger at selskapet i den registrerte forretningskommunen må ha et kontor som kan besvare henvendelser vedrørende selskapet, også om henvendelse skjer ved fremmøte (Aarbakke m.fl., 2004)

UTARBEIDELSE AV EIERSTRATEGI FOR ENKELTSELSKAPENE

Eierne skal utforme eierstrategier for enkeltselskapene. Eierstrategien har, sammen med selskapsavtalen, status som selskapets styringsdokument. Strategien, og utarbeidelsen av denne, er et viktig ledd i den interkommunale eierstyringen.

En eierstrategi skal ha i seg eiers formål og utdype denne for å sikre nødvendige og overordnede styringssignaler til selskapet. Eierstrategien vil danne grunnlaget for selskapets strategi og kan ha i seg bakgrunnen for hvorfor kommunene eier selskapet, definering av kjernevirksomhet, forutsetningene for å eie, reguleringer i forhold til bestiller vs. kundeforhold, kommunikasjonslinjer og møteplasser mellom eierne og selskap, øvrige rammebetingelser og føringer eierne ønsker å legge til grunn.

Utvikling og revisjon av eierstrategien er eierorganets ansvar. Det er opp til det enkelte eierorgan å organisere denne prosessen, men det forutsettes at arbeidet skjer i et samspill med selskapet og de kommunale funksjoner som bestiller tjenester av og/eller har tangeringspunkter med selskapets virksomhet. Alminnelig praksis er at strategidokumentet bearbeides i møter med eierkommunenes fagmiljøer, rådmannsnivået og de folkevalgte.

Eierorganet vedtar den felles eierstrategien, etter høring i hver eierkommune. Eierstrategiene skal revideres hvert 4. år.

INFORMASJON OM SELSKAPER OG SAMARBEID

På kommunenes hjemmesider skal det være lenker til de interkommunale virksomhetenes hjemmesider, hvor offentlige rapporter, meldinger og andre dokumenter skal være tilgjengelige.

III. MØTER OG MYNDIGHET

MØTER I REPRESENTANTSKAP OG GENERALFORSAMLING

Møtene i de interkommunale selskapenes eierorganer skal gjennomføres på en måte som gir rom for reell dialog mellom selskapets representanter og eier. Styret skal i forkant tilrettelegge for at flest mulig kan delta med tanke på at det blir en effektiv møteplass mellom eier og styre.

Innkalling med sakliste skal sendes minimum 4 uker før møtet, og utførlige saksdokumenter skal sendes senest 1 uke før møtet. Saker skal sendes til postmottak i eierkommunene med kopi til representantskapsmedlemmene. Eventuelle fullmakter skal være på plass før møtet.

Møtets varighet settes på forhånd av eierorganets leder, i samråd med styreleder. Det settes av inntil 1 time til ordinære representantskapsmøter.

Styreleder og daglig leder har plikt til å delta i møtene. Revisor har i hht lov om interkommunale selskaper rett, men ikke plikt til å delta. IØ legger til grunn at revisor for IKSene skal benytte denne retten.

Representantskapet og generalforsamlingen behandler saker i tråd med den myndighet som loven har gitt eierorganet.

SÆRSKILT FOR REPRESENTANTSKAPENE

STEMMEVEKTING I REPRESENTANTSKAPET

I representantskapet for interkommunale selskaper i Indre Østfold skal stemmene vektes slik: Hver kommune har 1 stemme. Kommuner over 10 000 innbyggere har 1 tilleggsstemme. I selskaper hvor eierne hver har to representanter i representantskapet, vil det respektive kommunestyre avgjøre hvilken representant som er stemmeberettiget.

VARAREPRESENTANTER TIL REPRESENTANTSKAPET

I henhold til lov om interkommunale selskaper⁹ er det kommunestyret selv som avgjør hvilke representanter som skal møte i representantskapet. Medlemmene som velges til representantskapet er personlige medlemmer, og det tillates ikke at andre møter etter fullmakt. Dette innebærer at ordføreren ikke kan peke ut andre vararepresentanter enn de som er valgt av kommunestyret. Kommunene anbefales derfor å sørge for tilstrekkelig antall varamedlemmer slik at deltakelsen i representantskapet sikres.

LEDER FOR REPRESENTANTSKAPET

Representantskapet velger både leder og nestleder.

Valg av representantskapsledere for de interkommunale selskapene i Indre Østfold skal gjøres med hensyn til en balansert fordeling mellom kommunene i regionen.¹⁰

Representantskapsleder kaller inn til representantskapsmøter og eiermøter.

EIERMØTER

Det skilles mellom møter i eierorganet og begrepet eiermøter. Eiermøtet er en overordnet møteplass mellom selskapet og eierne uten formell beslutningsmyndighet.

Eiermøtene benyttes til å innhente styringssignaler fra eierne før saker av stor betydning skal behandles og føres frem til beslutning. Møtene kan også bli brukt til å informere eierne om virksomheten og/eller endringer i selskapets rammebetingelser. Eiermøtet kan være et formøte til møte i eierorganet.

⁹ Lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999 nr. 6, § 6.

¹⁰ Fordeling av representantskaps lederverv i selskapene foreslås av et ordførermøte i begynnelsen av hver valgperiode.

Agenda for eiermøtene avgjøres i møter mellom eierorganets leder og selskapsledelsen. Til eiermøtet inviteres eierorganets medlemmer, rådmann og relevante fagpersoner i eierkommunene, styret og daglig leder.

Både eiermøtene og generalforsamling/representantskapsmøte skal sikre at formålsparagrafen for selskapet er i samsvar med en eventuell endring i driften, og i tråd med den generelle utviklingen i samfunnet. Samordnet effektiviseringskrav overfor selskapet bør diskuteres her.

FAGLIGE OG ADMINISTRATIVE MØTEPLASSER

For hvert selskap bør det opprettes faglige og administrative møteplasser med eierkommunene for å

- drøfte selskapets rolle som tjenesteleverandør og evt. kompetanseplanlegger
- diskutere saker i grensesnittet mellom selskapet og kommunens virksomheter
- utvikle og ivareta bestillerkompetansen i eierkommunene
- sikre partenes innflytelse i utviklingsarbeid

Hver kommuneadministrasjon skal oppnevne en ansatt som kontaktperson for selskapet. Kontaktpersonen skal følge opp samarbeidssaker av administrativ eller faglig art.

BUDSJETTARBEID

Eierkommunenes deltakelse i budsjettarbeidet skal skje etter følgende trinnvise modell:

Juni	Rådmannsgruppen sender brev til ordførerne om generelle økonomiske føringer for kommende budsjettår. Signalene viderefremmes til selskapene.
August/september	Eiermøte med selskapets presentasjon av forarbeider til budsjett og handlingsplan.
September	Dialogmøte mellom selskapsledelsen og eierorganets leder vedrørende budsjettet. Eierorganets leder kan be om administrativ bistand fra rådmannsgruppen.
Oktober/november	Eierorganet vedtar budsjett og handlingsplan.

IV. STYRET

ANTALL STYREMEDLEMMER

I forbindelse med etablering av nytt selskap eller en eventuell revisjon av selskapsavtalen, skal antall styremedlemmer vurderes med tanke på eiers behov for å realisere sine mål og sikre selskapets interesser. Selskapets størrelse og kompleksitet vil avgjøre om selskapene har 3, 5 eller maksimalt 7 eiervalgte styremedlemmer.

Antall representanter og vararepresentanter må være nedfelt i hver selskapsavtale. Styret vurderer selv om 1. vara blir invitert til styremøtene for å sikre kompetanse og kontinuitet.

SIKRE STYRESAMMENSETNING VED BRUK AV VALGKOMITE

Det er eiers ansvar å sørge for en styresammensetning og overordnet styringsramme som er tilpasset selskapets formål og eiernes forvaltningsverdier. Bruk av valgkomite skal sikre at styresammensetningen totalt sett gir selskapet den nødvendige erfaring og innsikt hva gjelder nødvendig juridisk, politisk, fag- og økonomikompetanse.

Representantskapet for selskapet oppnevner valgkomite i første ordinære representantskapsmøte i ny valgperiode. Ordførerne i deltakerkommunene skal velges som medlemmer av valgkomiteen. Medlemmene av valgkomiteen fremmer forslag om styremedlemmer.

Valgkomiteen skal levere et begrunnet forslag om styre, som grunnlag for beslutning i eierorganet. Sammensetning av styre bør gjøres ut ifra at styret er et kollegialt organ og bør velges ut ifra krav til kompetanse og selskapets egenart.

Valgkomiteens innstilling til, og representantskapets beslutning om antall styremedlemmer, må være i samsvar med selskapsavtalen. Vararepresentanter må oppgis i numerisk rekkefølge.

Styremedlemmene velges for 2 år av gangen. Valgkomiteen må ta hensyn til behov for kontinuitet i styret, og skal i sitt forslag legge til grunn en delvis utskifting av styremedlemmene.

Etter 2011 likestilles habilitetskrav for private og kommunale selskaper. Politikere i styrene blir automatisk inhabile ved behandling i kommunestyret av saker hva gjelder partsforhold for selskapet.

Styrene i selskaper eid av kommunene i Indre Østfold følger lovens krav om kjønnsbalanse.

SAMORDNING AV STYREHONORAR

Styregodtgjørelsen skal reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Styreverv i IKSer kan vurderes i forhold til strafferettslig og/eller økonomisk ansvar og bør godtgjøres etter det.

Alle styremedlemmer mottar honorar for styremøter. Styreleder skal godtgjøres særskilt i forhold til styremedlemmene, og mottar et ekstra honorar i tillegg til møtehonorar.

Styremedlemmer har ikke anledning til å ta honorerte oppdrag på vegne av selskapet.

Styrene kan ikke fastsette sin egen godtgjøring. Representantskapet bestemmer godtgjøringen ved å plassere selskapet på et nivå som ligger vedlagt i eierskapsmeldingen.

Valgkomiteen foreslår styresatser, som en parallell prosess til innstilling på styrerepresentanter. Eventuelle økte satser for honorering kan omfatte midlertidige, særskilte hensyn, som for eksempel arbeidsintense perioder.

Det henstilles til at generalforsamlingene i interkommunale aksjeselskap følger satser for styrehonorar (vedlegg 3) på lik linje med IKSene. Unntak kan forekomme.

INFORMASJON TIL NYE STYREMEDLEMMER

Det er hver eiers ansvar å sikre at nye styremedlemmer gis nødvendig informasjon om ansvar og plikter knyttet til vervet i forbindelse med oppnevningen. Eier skal utarbeide og oppdatere skriftlig materiell til utdeling.

Styremedlemmer skal gis tilbud om styreopplæring, enten i regi av styret selv eller av eierne.

V. STYRETS ANSVAR

DIALOG MED EIER

Det forventes at styret tar opp med eierne vesentlige saker av prinsipiell karakter eller uvanlig art.

Styreleder kan invitere eierorganets leder til dialogmøter for å følge opp kontakten mellom eierne og selskapet. Dette kan innebære å drøfte eier- og selskapsstrategier og planlegge eiermøter med vurdering av aktuelle saker. Styreleder velger selv om daglig leder skal delta i dialogmøtene.

SELSKAPSSTRATEGI

En selskapsstrategi er styrets verktøy for å operasjonalisere eiers formål og strategier for selskapet. Ansvar for selskapsstrategien er styrets og skal sikre operasjonalisering av eiers overordnet formål.

ETIKK, MILJØ OG KLIMA

Styret plikter å sette etikk på dagsorden i styret og i selskapet. Hvilke etiske valg og dilemmaer som er aktuelle, vil variere fra selskap til selskap. Styret skal gi en vurdering av mulige dilemmaer i sin selskapsstrategi. Målsettingen er å sikre en felles oppfatning av gråsoner selskapet kan operere i og hvilke valg selskapet og de ansatte bør ta.

Styret skal prioritere langsiktige, regionale og bærekraftige miljøløsninger i selskapets utøvelse av tjenester så vel som organisering. Alle selskapene skal miljøsertifiseres. Grønne innkjøp bør gjennomføres etter anskaffelsesregelverket.

LØNNSSTRATEGI

Selskapet skal utforme lønns- og insentivordninger slik at de fremmer verdiskapningen, og skal være rimelige. Hovedprinsippet bør være at selskaper og samarbeid følger kommunal lønnsstrategi.

STYREEVALUERING

Styreevaluering gir styremedlemmer og leder økt bevissthet om oppgaver, roller, myndighet og ansvar. Styreleder skal ta initiativ til styreevaluering en gang i året. Resultater av evalueringen med eventuelle tiltak skal forelegges eierne til informasjon.

Det bør utvikles en felles mal for styreevaluering hvor tema som ledelse, beslutningskvalitet, forholdet til eier, forholdet til virksomheten, kvalitet på sakspapirer/utsendelse, styreleders rolle, forholdet til daglig leder, åpenhet/kultur, omdømme, mål og strategiarbeid, økonomi, kompetanse kan være sentrale punkter for en evaluering.

INFORMASJONSANSVAR

Selskapene skal gjøre offentlige rapporter, meldinger og andre relevante dokumenter tilgjengelige på sine hjemmesider.

I hver kommunestyreperiode skal selskapet møte i kommunestyrene til sine eiere og orientere om virksomheten. Et egnet tidspunkt for informasjon om selskapet kan være når eierstrategien skal opp til høring.

VI. EVALUERING, REVISJON OG KONTROLL

EVALUERING AV EIERSTYRING

Eierorganet og styret skal i hver kommunestyreperiode evaluere eierstyringen etter bestemte maler.

REVISOR

De interkommunale selskapene i Indre Østfold bør bruke Indre Østfold Kommunerevisjon IKS som revisor.

SELSKAPS- OG EIERSKAPSKONTROLL

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med det kommunale eierskapet. Forskrift om kontrollutvalg (§ 14) hjemler at utvalget plikter å påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser og om eierinteressene utøves i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Kontrollutvalgene i hver kommune er ansvarlig for at det gjennomføres kontroller. Kommunestyret kan fastsette regler for kontrollutvalget og revisors kontroll. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest ved utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av eier- og selskapskontroll som vedtas av kommunestyret.

Kommunelovens § 80 gir kontrollutvalget en vidtgående rett til opplysninger og innsyn i selskaper som kommunen i sin helhet eier alene eller sammen med andre kommuner/fylkeskommuner. Kontrollutvalget har også rett til å delta i representantskapsmøter og generalforsamlinger. Det bør derfor være en dialog om hvordan man skal drive selskapskontrollen¹¹ med selskaper der flere kommuner er eiere. En slik dialog bør samordnes av kontrollutvalgssekretariatet ved behandling av planene for selskapskontroll.

Merknader fra kontrollutvalgene skal følges opp av enkelteierne.

¹¹ Selskapskontrollene består av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Eierskapskontrollen inneholder en generell del med selskapsinformasjon og en spesiell del med opplysninger knyttet til den enkelte eier. Eierskapskontroller utføres av Indre Østfold Kommunerevisjon IKS som en avtalt tjeneste overfor kommunene.

Forvaltningsrevisjon er et dypdykk i selskapet, basert på bestilling, problemstillinger og revisjonskriterier. Kontrollutvalgene kan enkeltvis, eller samlet, bli enige om at det skal gjennomføres forvaltningsrevisjon av interkommunale selskaper eller samarbeid. Dette kan da tas innenfor den enkelte kommunes ressurs for forvaltningsrevisjon og kan samordnes ved at kommunene har felles kontrollutvalgssekretariat og felles kommunerevisjon. Eventuelt må dette bestilles i tillegg, og betales av eierkommunen(e).

JUSSENS ABC OG EIERSTYRINGSMULIGHETENE

Kommunene som organisasjon har i oppgave å levere tjenester overfor innbyggerne som en rekke særlover pålegger dem. I tillegg står kommunene fritt til å påta seg oppgaver utover særlovene. Avhengig av den enkelte særlov, står kommunen fritt til å samarbeide med andre kommuner om oppgaveutførelsen. Kommunen står også fritt til å delta i privatrettslige selskaper. I en slik sammenheng opptre kommunen som eier på lik linje med ethvert annet privat rettssubjekt.

Samtidig er det viktig å understreke at kommunen forvalter fellesskapets midler, uansett om virksomhetene er organisert som selvstendige rettssubjekter, samarbeid eller det foregår i egen organisasjon. Det er derfor sentralt at kommunen tar et særlig samfunnsansvar uavhengig av organisasjonsform. Bedre eierstyring krever kunnskap, og i det følgende er det en kort gjennomgang av aksjeloven, IKS-loven og samarbeid etter kommunelovens §§ 27 og 28 som er de mest benyttede og aktuelle samarbeidsformene.

Innholdet i kapitlene er underordnet det til enhver tid gjeldende lov- og regelverk.

AS (LOV OM AKSJESELSKAPER AV 13. JUNI 1997 NR 44)

Virksomheten i et aksjeselskap reguleres i aksjeloven og det er derfor aksjeloven som regulerer organisasjonsmessige spørsmål innenfor selskapet. Et aksjeselskap er et selskap hvor ingen av deltakerne har personlig ansvar for selskapets forpliktelser. Kommuner kan delta sammen med andre offentlige rettssubjekter eller private. Det kan også etableres aksjeselskap hvor kommunen er eneste aksjonær.

Eierne i aksjeselskapet (aksjonærene) har i utgangspunktet bare mulighet til å tape aksjekapitalen (det som er skutt inn i selskapet). Kreditorne kan bare gå til selskapet med sine krav. Derfor er det en rekke regler i aksjeloven som begrenser eiernes adgang til å ta penger ut av selskapet. I Aksjeselskap må stifterne skyte inn aksjekapital, og dette beløpet skal minimum være 30 000 kroner til sammen.

GENERALFORSAMLINGEN (GF)

Generalforsamlingen er selskapets eierorgan. Det finnes ikke særskilte bestemmelser om hvem som har kompetanse til å representere en kommune som aksjeeier i selskapets GF. Kommunestyret må derfor utstede fullmakt til den som representerer kommunen. Det er oftest ordfører eller formannskap som utgjør generalforsamling.

Kommunestyrene eller andre kommunale organer har ingen direkte innflytelse på hvordan et kommunalt aksjeselskap skal forvaltes. En kommune kan imidlertid utøve innflytelse på andre måter. F eks dersom aksjeselskapet mottar kommunalt tilskudd, kan det stilles vilkår for støtten. Kommunen øver i så fall innflytelse på selskapet i egenskap av sin rolle som offentlig myndighet.

Kommunestyret kan også treffe bindende vedtak om hvordan kommunens representant skal stemme i en bestemt sak. Dette fordrer at kommunestyret får til behandling saker i forkant av GF.

Visse saker skal behandles i GF, blant annet: Selskapets årsoppgjør, vedtektsendringer, endringer i aksjekapitalens størrelser. Med mindre selskapet har bedriftsforsamling, velger GF hele styret (§ 6-1 tredje ledd spesifiserer at dersom selskapet har bedriftsforsamling, skal styrets leder velges av bedriftsforsamlingen).

GF har også mulighet til å ta opp hvilken som helst sak opp til behandling hva gjelder selskapet. Dette innebærer at GF kan instruere styret og også omgjøre styrevedtak dersom selskapet ikke allerede har bundet seg i forhold til en tredjepart. En for inngående inngripen i driften av selskapet vil imidlertid ikke være i samsvar med den rollefordelingen aksjeloven legger opptil mellom eier og selskapsledelsen, og kommunen kan også pådra seg erstatningsansvar dersom den overtar den reelle styringen av selskapet.

STYRET

Aksjeselskapet blir ledet av styret og daglig leder på vegne av eierne. Styret og daglig leder representerer selskapet utad. Kompetansen til styret begrenses av selskapets formål og øvrige vedtekter og eventuelle andre vedtak/instruksjoner vedtatt av GF. Det kan f.eks. vedtektsfestes av visse type saker i hovedregel skal behandles i GF eller en konkret sak selv om styret etter aksjeloven har myndighet. Eksempler kan være økonomiske investeringer over en viss sum, lokaliseringsspørsmål eller opprettelsen av døtre.

Styreverv er et personlig verv og ansvaret er regulert i aksjeloven § 17-1. Styremedlemmer og daglig leder kan bli forpliktet til å erstatte skade som de i nevnte egenskap forsettlig eller uaktsomt har voldt selskapet, aksjeeier eller andre. Dersom styret eller daglig leder påfører selskapet en risiko som ut over den forretningsmessige forsvarlige, kan det medføre en erstatningsplikt. Det er også viktig å merke seg at styret og daglig leders aktsomhetsplikt skjerpes i situasjoner hvor selskapet er i økonomisk krise.

IKS (LOV OM INTERKOMMUNALE SELSKAPER AV 29. JANUAR 1999, NR 6)

Interkommunale selskaper (IKS) er en selskapsform hvor kun fylkeskommuner, kommuner og andre IKS-er kan være deltakere. IKS-ene er selvstendige rettssubjekter og ved utskilling av kommunal virksomhet til et IKS, trer arbeidsmiljølovens regler om virksomhetsoverdragelse i kraft.

Eierne omtales som deltakere. Et AS kan ikke være deltaker i et IKS, men et IKS kan være deltaker i et AS.

Hver deltaker har et ubegrenset ansvar innenfor sin eierandel og et IKS kan i praksis ikke gå konkurs. Lov om interkommunale selskaper regulerer alle organisasjonsmessige spørsmål for

selskapet. Selskapsformen er ment å være skreddersydd for kommunalt samarbeid om selvstendig tjenesteproduksjon og annen økonomisk virksomhet.

REPRESENTANTSKAPET

Et IKS skal ha et eierorgan, styre og daglig leder. Deltakernes myndighet i selskapet utøves i eierorganet som kalles representantskapet. Den enkelte kommune kan ikke utøve direkte innflytelse gjennom kommunestyret overfor verken styre eller daglig leder. Hver enkelt deltaker har instruksjonsmyndighet overfor sine medlemmer i representantskapet og kan gi instruks om blant annet stemmegivning. Det kan imidlertid ikke gis instruks som er i strid med lov, selskapsavtalen eller andre vedtak som er bindene for selskapsforholdet.

Representantskapet har en noe utvidet kompetanse i forhold til generalforsamlingen i et AS og det henger sammen med det ubegrensede ansvaret deltakerne har i selskapet. Når deltakerne påtar seg et større ansvar for selskapets forpliktelser er det også naturlig at styringsmulighetene utvides.

Kommunestyrene utpeker navngitte representanter i representantskapet og personlige varamedlemmer. Det er ikke mulig å møte etter fullmakt slik det er anledning til etter aksjeloven. Representantskapet utpeker også styret.

STYRET

Selskapet blir ledet av styret og daglig leder på vegne av eierne, og representerer selskapet utad. Styrets kompetanse er begrenset av selskapets formål og selskapsavtalens generelt i tillegg til eventuelle vedtak, instruks og øvrige retningslinjer fastsatt av representantskapet. Styret har tilsvarende ansvar som styret i andre selskaper (AS). Styremedlemmene plikter å erstatte skade som vedkommende forsettlig eller uaktsomt volder selskapet, den enkelte deltaker eller andre parter. Erstatningsansvar kan lempes dersom dette finnes rimelig under hensyn til utvist skyld, skadens størrelse, økonomisk evne og forholdene ellers.

FELLES STYRE (KOMMUNELOVEN § 27)

Kommuner og fylkeskommuner kan opprette et eget styre til løsning av felles oppgaver som angår virksomhets *drift og organisering, altså oppgaver av økonomisk og administrativt karakter*. Det er ikke anledning til å samarbeide om offentlig myndighetsutøvelse § 27-samarbeidet. Vedtektene for det interkommunale styre skal inneholde bestemmelser om:

- a. styrets sammensetning og hvordan det utpekes,
- b. området for styrets virksomhet,
- c. hvorvidt deltakerkommunene skal gjøre innskudd til virksomheten,
- d. hvorvidt styret har myndighet til å ta opp lån eller på annen måte pådra deltakerne økonomiske

forpliktelser,
e. uttreden fra eller oppløsning av samarbeidet

Et § 27-samarbeid er dermed et svært løst og utformelt samarbeid hvor lovgiver stiller svært få krav til organisering og styring. Dersom det overføres en stor grad av kompetanse fra kommunene til styret, kan virksomheten ansees å være et selvstendig rettssubjekt med tilhørende arbeidsgiveransvar.

VERTSKOMMUNE (KOMMUNELOVEN § 28-1 A-K)

Vertskommuneløsningen gir mulighet til å samarbeide om offentlig myndighetsutøvelse. Gjennom denne modellen kan en kommune overlate utførelsen av offentlig myndighetsutøvelse til en vertskommune, så fremt lovverket som styrer virksomheten ikke er til hinder for det. Det opprettes ikke et nytt organ eller rettssubjekt, men oppgaven blir delegert fra egen kommune til den aktuelle vertskommunen.

For et vertskommunesamarbeid skal det opprettes en skriftlig samarbeidsavtale som vedtas av kommunestyret selv og vertskommunen skal orientere fylkesmannen om etableringen av samarbeidet. Samarbeidsavtalen skal inneholde en rekke bestemmelser (§ 28-1 e andre ledd) herunder uttreden og avvikling av samarbeidet.

Vertskommunen står fritt til å organisere virksomheten den har fått delegert. Folkevalgte organer i vertskommunen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet på områder som er underlagt samarbeidet.

Det kan opprettes øvrige organer i et slikt samarbeid, men disse vil ha funksjon som arbeidsutvalg og kan ikke rokke ved den delegasjonslinjen som ligger i kommunelovens § 28-1 a-k.

STYRINGSSTRUKTUR

Det skilles mellom 2 typer organisasjonsstrukturer innenfor vertskommunesamarbeidet:

(1) Ved delegasjon av kompetanse som kommunestyret anser å være av ikke-prinsipiell karakter, opprettes et administrativt vertskommunesamarbeid (§ 28-1 b). Hver av de samarbeidene kommunene delegerer likelydende kompetanse fra eget kommunestyre til egen rådmann som igjen delegerer til rådmannen i vertskommunen.

(2) På områder der kommunestyret anser tjenesten å være av prinsipiell betydning, skal det delegeres likelydende kompetanse til felles folkevalgt nemnd (§ 28-1 c). Rådmannen i vertskommunen forholder seg til nemnda som fungerer som et lokaldemokratisk organ for samarbeidet. Nemnda kan igjen delegerer til vertskommunen administrativ myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer saker som ikke er av prinsipiell betydning.

Vurdering av hvorvidt tjenesten er av prinsipiell eller ikke prinsipiell betydning, avgjøres av hvert enkelt kommunestyre. Prinsipiell betydning kan forstås som oppgaver kommunestyrene delegerer til egen administrasjon i delegasjonsreglementet.

SAMKOMMUNE (KOMMUNELOVEN § 28-2 A-V)

Samkommunen ble lovhjemlet mai 2012 og er den andre modellen for samarbeid om offentlig myndighetsutøvelse. Kun kommuner og fylkeskommuner kan delta, og hver kommune kan kun delta i en samkommune.

Samkommunen er et selvstendig rettssubjekt som reguleres av kommunelovens kapittel 5 med mindre annet er angitt (herunder forvaltningsloven og offentlighetsloven). Ved opprettelse trer arbeidsmiljølovens regler om virksomhetsoverdragelse i kraft. De oppgaver og den avgjørelsesmyndighet som overføres samkommunen, må være identiske for alle deltakerkommunene.

Deltakerkommunene skal opprette en skriftlig samarbeidsavtale for samkommunen. Kommunestyret (eller fylkestinget) vedtar selv avtalen og endringer om forhold: navn, kommunene som deltar, antall representanter til samkommunestyre, oppgaver og delegasjonsmyndighet, tidspunkt, innskuddsplikt, eierandel og ansvarsandel dersom denne fraviker fra eierandelen, uttrede og oppløsning, og underretning til deltakerkommunene om vedtak som treffes i samkommunen.

Den enkelte deltakerkommune hefter ubegrenset for en andel av samkommunens forpliktelser. Tilsammen skal andelene utgjøre samkommunens samlede forpliktelser. En samkommune kan ikke være deltaker i interkommunalt samarbeid, men kan likevel forvalte midler i aksjer når dette har et finansielt formål. En samkommune kan være vertskommune (§ 28-1) for andre enn deltakerkommunene i samkommunen.

Samkommunen plikter å dekke inn underskudd i samkommunen. Deltakerkommunene plikter å yte tilskudd til inndekning av underskudd i samkommunen. Samkommunen kan bare ta opp lån dersom dette er fastsatt i samarbeidsavtalen. Dersom samkommunen skal kunne ta opp lån, skal avtalen inneholde et høyeste beløp for samkommunens samlede låneopptak.

Den enkelte deltakerkommune kan med skriftlig varsel til samkommunen og øvrige deltakerkommuner si opp sin deltakelse i samkommunen og kreve seg utløst fra denne. Oppsigelsestiden er på minst ett år og løper fra det tidspunkt varsel om uttrede er mottatt etter forrige punktum. Samkommunen kan oppløses dersom deltakerkommunene er enige om det. Vedtak om oppløsning treffes av det enkelte kommunestyre eller fylkesting selv.

STYRINGSSTRUKTUR

Samkommunestyret er samkommunens øverste organ. Samkommunestyret skal bestå av minst tre representanter med vararepresentanter fra hver deltakerkommune. Disse velges av og blant kommunestyrets (eller fylkestingets) medlemmer. Samkommunestyret velger selv blant sine

medlemmer leder og nestleder. Lovens bestemmelser om ordfører og varaordfører gjelder tilsvarende for leder og nestleder i samkommunestyret.

Samkommunen skal ha en administrativ leder som ansettes av samkommunestyret selv. Det kan avtales at stillingen som administrativ leder i samkommunen skal gå på omgang mellom administrasjonssjefene (rådmennene) i deltakerkommunene.

Kontrollutvalgets medlemmer velges blant medlemmene av kommunestyret, fylkestinget og kontrollutvalgene i deltakerkommunene. Hver deltakerkommune skal være representert med minst ett medlem i utvalget.

STIFTELSE (LOV OM STIFTELSE AV 15. JUNI 2001 NR. 59)

Stiftelser er regulert i Stiftelsesloven. Kommuner og fylkeskommuner står fritt til å opprette stiftelser. Når opprettet, er stiftelsen å anse som et selvstendig rettssubjekt. Årsaken til at man velger stiftelsesformen er at man sikrer å forfølge et gitt formål ved at stiftelser ikke kan kjøpes opp eller overstyres av eiere. I tillegg vil man i noen grad kunne oppnå skattemessige fordeler.

Stiftelsen er forskjellig fra aksjeselskapene og IKSene ved at den ikke har noen eiere. Stiftelsens formue eies av stiftelsen selv. Dermed blir det heller ikke betalt ut utbytte fra stiftelsen og oppretterne mister rådigheten over formuesverdien ved opprettelsen. Stiftelser har ingen medlemmer som gis rett til å være med å bestemme slik som i idrettslag, hjelpekorps og lignende. Stiftelsen har ingen generalforsamling eller årsmøte og er ikke demokratisk styrt. Etter stiftelsesloven § 2 må en stiftelse ha en formuesverdi og være opprettet ved en rettslig disposisjon (gave, testament osv.). Stiftelsens formål blir fastsatt ved opprettelsen, og adgangen til å endre dette i ettertid er begrenset.

STYRET

Stiftelser er pliktige å ha et styre som er stiftelsen øverste organ. Styrevervene er personlige og kan ikke overføres ved fullmakt. Hvis stiftelsen er næringsdrivende har de ansatte rett til representasjon i styret i saker som gjelder næringsvirksomheten. Styremedlemmene kan tilstås et rimelig vederlag i forhold til faktisk arbeidsmengde og ansvarsbyrde i stiftelsen. Det skal ifølge stiftelseslovens § 10 c) presiseres i vedtektene hvordan valg av styre skal skje.

VEDLEGG

1. SJEKKLISTE FOR SAKSFREMSTILLING VED INTERKOMMUNALT SAMARBEID

1 Forvaltningsmyndighet og forholdet til særlovene

Omfatter samarbeidet også vedtak i saker enkeltvedtak/myndighetsutøvelse? Pr i dag er det kun kommunelovens §§ 28 (vertskommune og samkommunen) som hjemler denne type samarbeid.

2 Formålet med virksomheten

Hva er målsettingen med samarbeidet og hvilke antatte forventninger har en til gevinstene ved samarbeid. Dersom virksomheten skilles ut i et aksjeselskap og ikke har erverv som formål, skal dette tydeliggjøres i formålet. Risiko og forretningsområde skal tydeliggjøres.

3 Hvilke konsekvenser har utskillelsen for de ansatte?

Ved etablering av selvstendige rettssubjekter, trer arbeidsmiljølovens regler om virksomhetsoverdragelse i kraft. Det kan eventuelt avtales ordninger som sikrer de ansatte fortrinnsrett til stillinger i egen kommune innenfor et gitt tidsrom.

4 Hva er kommunens rolle i fht tjenestene som skal utføres i samarbeidet?

Skal kommunen kjøpe tjenester fra samarbeidet og er dette innenfor regelverket om offentlig anskaffelser (evt. egenregi)? Har kommunen tilsyns- og kontrollansvar overfor virksomheten? Hvordan skal skille mellom eier og kommunens rolle som kunde sikres for å unngå mistanke om rolleblanding og forfordeling.

5 Grad politisk styring og kontroll

Er virksomheten av en slik art at politikerne ønsker større eller mindre grad av styring.

6 Lokalisering av hovedkontor/vertskommune

7 Skatt- og merverdiavgift

Hvilke regler for skatt og mva trer i kraft ved de ulike selskapsformene ifht den aktuelle virksomheten.

8 Kostnadsnøkkel for eierskap

9 Et politisk vedtak skal følges av selskapsdokumentene

Vedtaket om utskillelse av virksomhet til et interkommunalt selskap, må følges av de grunnleggende dokumenter for virksomheten (vedtekter, selskapsavtale, aksjonæravtale etc) og en angivelse av eventuell overføring av formuesmasse, samt retningslinjer for instruks for representant i eierorgan. I vedtektene/selskapsavtalen bør det også være tydelig hvorvidt selskapet utfører oppgaver etter egenregi eller er konkurranseeksponert.

2. EKSEMPLER PÅ MODELLER FOR FINANSIERING AV SELSKAPENE

Modell 1:

1. Likt grunnbeløp for alle deltagende kommuner
2. Øvrige kostnader fordelt etter innbyggertall

Kommentarer:

Grunnbeløpet bør speile administrative grunnkostnader som ikke er avhengig av kommunestørrelse.

Modell 2:

1. Alle kostnader fordelt etter innbyggertall, men fordelt på intervallet med synkende beløp med økende innbyggertall som for eksempel
 - a. De første 5 000 innbyggere, kr 5 pr innbygger
 - b. Fra innbygger 5 000 – 10 000 kr 4 pr innbygger
 - c. Fra innbygger 10 000 – 20 000 kr 3 pr innbygger
 - d. Fra innbygger Over 20 000 kr 2 pr innbygger

Kommentarer:

Denne modellen med differensieringen av pris avhengig av innbyggertall har innbygget en fordeling av grunnkostnader for kommunene. Intervallene på antall innbyggere kan selvfølgelig endres. Eksempelet ovenfor er hentet fra selskapsavtalen til Østfold interkommunale Arkivselskap.

Modell 3:

1. Likt grunnbeløp for alle deltagende kommuner
2. Kostnader til felles avtalte tjenester fordelt etter innbyggertall
3. Uttak av tjenester ut over «grunnpakken» betales til fulle av den enkelte kommune, inkludert overheadkostnader.

Kommentarer:

En variant av denne modellen benyttes i Helsehuset hvor uttak av døgntilbud på forsterkede sykehjemssenger belastes den enkelte kommune. Her er det imidlertid en sikringsbestemmelse som sier at hvis ikke døgnplassene er fullt ut belagt, skal den enkelte eierkommune gi et dekningsbidrag for tapet av inntekter i henhold til eierandel. Dette fordi det er felles oppslutning om å opprette det forsterkede døgntilbudet.

For IØD vil de kommunene som tar ut tjenester ut over grunnpakken betale kostnadene i sin helhet inkludert overhead kostnader.

Denne modellen gjør det mulig å gi et noe variert tilbud til deltakerkommunene avhengig av behov, og vil redusere interessekonflikter knyttet til ulikt tjenestebehov.

Modell 4:

1. Differensiert grunnbeløp for alle deltagende kommuner
2. Øvrige kostnader til felles fordelt etter innbyggertall

Kommentarer:

Grunnbeløpet må ta høyde for kriterier i rammetilskuddet som slår svært ulikt ut for de enkelte kommunene. Prinsippet kan for eksempel gjøre seg gjeldende ved tjenester til eldre: En kommune kan ha stor andel eldrebefolkning og får et høyere rammetilskudd, enn en kommune med lav andel eldrebefolkning. Tilskuddet tilsier at kommunen med høyere rammetilskudd vil relativt sett ha et større behov for tjenester, og det er dermed rimelig at grunnbeløpet gjenspeiler dette.

Prinsippet kan også anvendes ved tilskudd til administrative tjenester hvor kommunene får et grunnbeløp uavhengig av kommunestørrelse.

3. EKSEMPLER PÅ STYREHONORAR

Nivå	Godtgjøring
1	Styremedlemmer: Kroner 2.400 per styremøte Styreleders tilleggshonorar: 25.000 per år.
2	Styremedlemmer: Kroner 1.800 per styremøte Styreleders tilleggshonorar: 17.500 per år.
3	Styremedlemmer: Kroner 1.200 per styremøte Styreleders tilleggshonorar: 10.000 per år.
Eventuelle økte satser for honorering omfatter midlertidige, særskilte hensyn, som for eksempel arbeidsintense perioder	
Satser for godtgjøring er på grunnlag av 2013-tall. Justering av godtgjørelse indeksreguleres i samsvar med lønns- og prisvekst	

4. LOVENS KRAV TIL SELSKAPSAVTALER FOR IKS

Lov om interkommunale selskaper 1999-01-29 nr 6

§ 4. Selskapsavtale

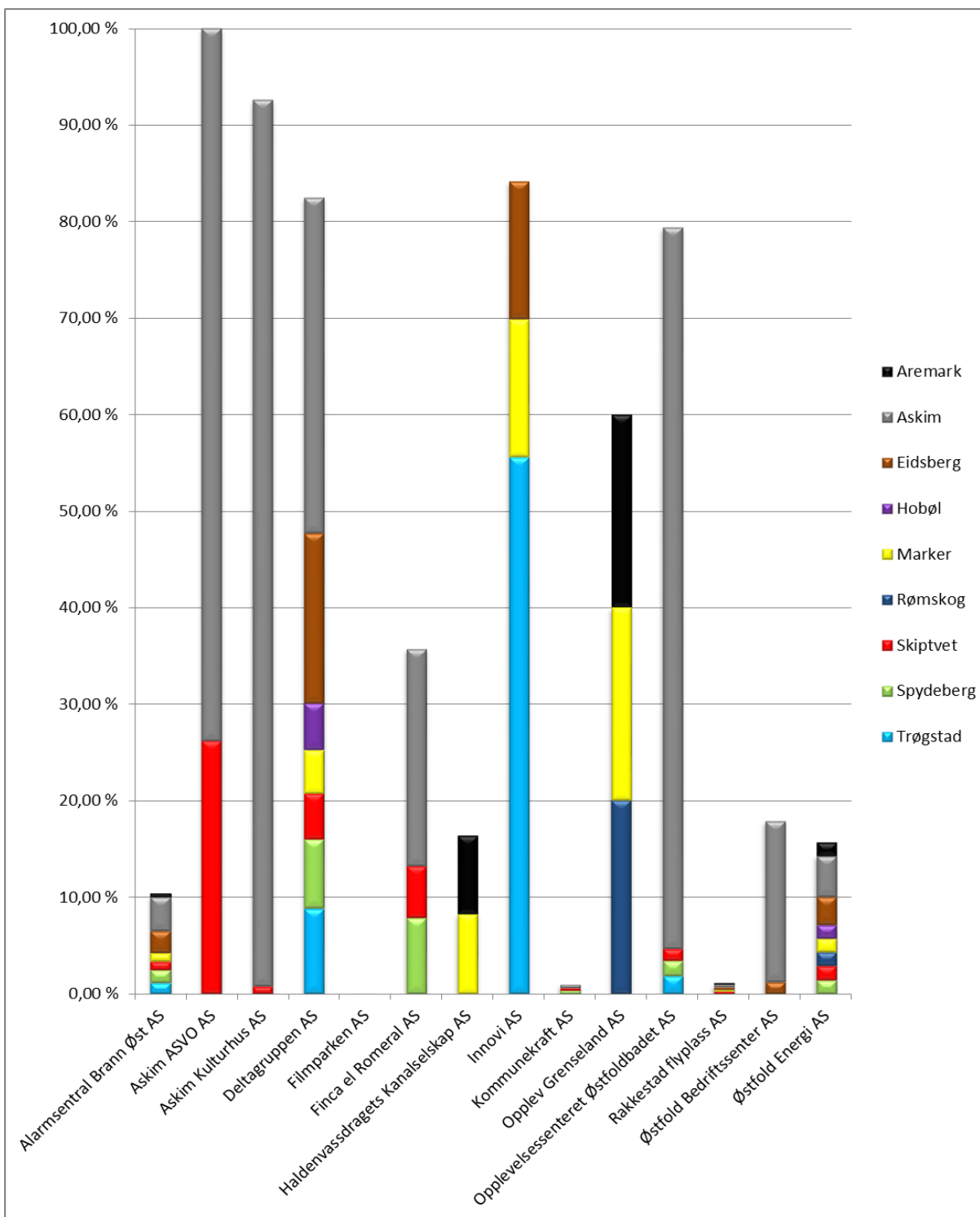
For interkommunalt selskap skal det opprettes en skriftlig selskapsavtale. For de enkelte deltakere skal kommunestyret eller fylkestinget selv vedta avtalen. For deltaker som er interkommunalt selskap, vedtas selskapsavtalen av representantskapet. Vedtaket krever tilslutning fra samtlige medlemmer av representantskapet med mindre annet er fastsatt i selskapsavtalen for det deltakende selskap.

Endringer i selskapsavtalen som gjelder forhold som omtalt i tredje ledd, skal skje på samme måte. Andre endringer vedtas av representantskapet med tilslutning fra minst to tredeler av de avgitte stemmer med mindre det er avtalt at også slike endringer skal vedtas i samsvar med regelen i første punktum.

Selskapsavtalen skal i det minste angi følgende

1. selskapets foretaksnavn
2. angivelse av deltakerne
3. selskapets formål
4. den kommune der selskapet har sitt hovedkontor
5. antall styremedlemmer
6. deltakernes innskuddsplikt og plikt til å foreta andre ytelser overfor selskapet
7. den enkelte deltakers eierandel i selskapet og den enkelte deltakers ansvarsandel i selskapet dersom denne avviker fra eierandelen
8. antall medlemmer av representantskapet og hvor mange medlemmer den enkelte deltaker oppnevner
9. annet som etter lov skal fastsettes i selskapsavtalen

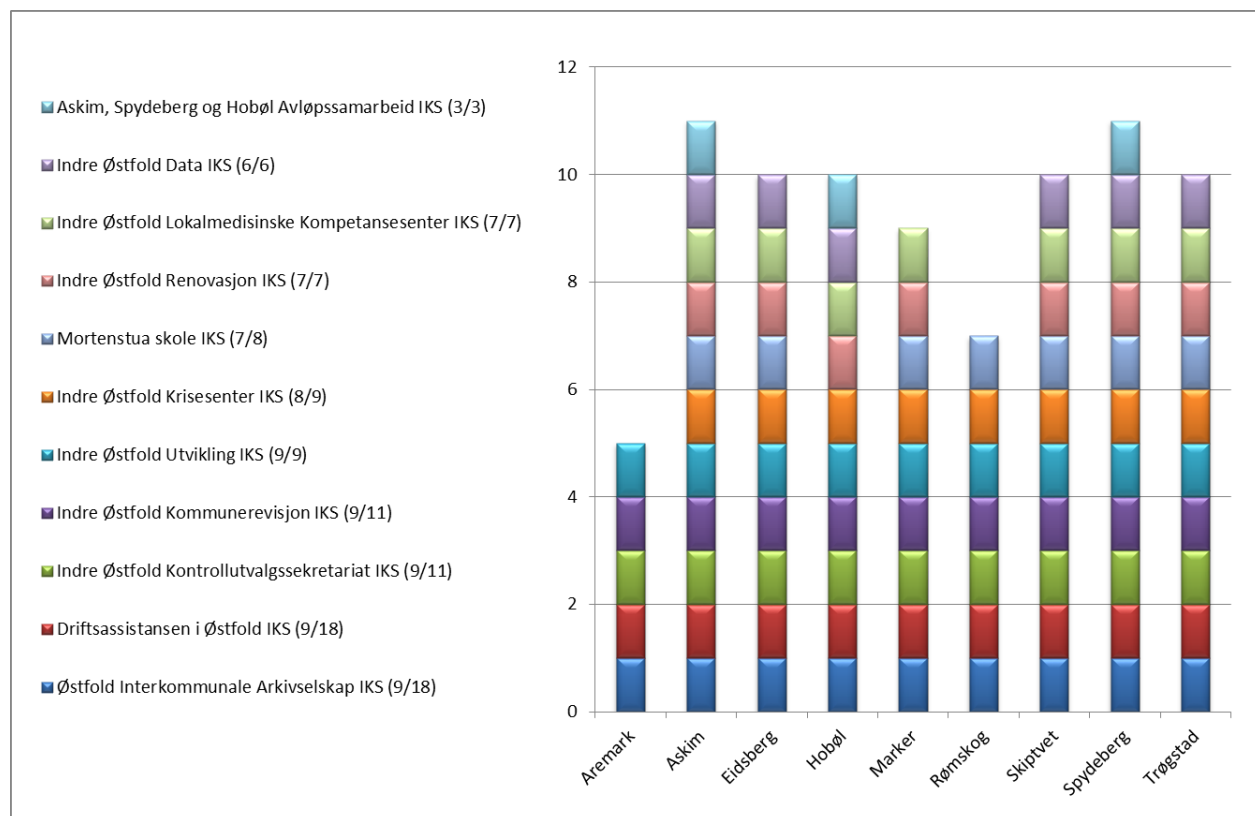
5. SELSKAPER ORGANISERT ETTER AKSJELOVEN, FORDELT PÅ I Ø KOMMUNENES ANDELER

KOMMENTAR TIL TABELLEN

- Indre Østfold kommuner er sammen om 14 aksjeselskap. Aksjeandelen varierer fra 100 % (Askim ASVO AS) til 0,018 % (Filmparken).
- For 8 av 14 aksjeselskap har Indre Østfold kommuner mindre enn 40 % av aksjene.
- For tre av de øvrige selskapene har Askim kommune kvalifisert flertall alene.

6. SELSKAPER ORGANISERT ETTER IKS-LOVEN, FORDELT PÅ I Ø KOMMUNENE

KOMMENTAR TIL TABELLEN

- Indre Østfold kommuner deltar i opptil 11 IKSer (Askim og Spydeberg deltar i alle 11)
- IKSe ne varierer fra å omfatte 18 eiere (Arkivselskapet og Driftsassistansen) til 3 eiere (Avløpssamarbeidet).
- Tallene i parentes (etter navnet) viser antall Indre Østfold kommuner mot totalt antall eiere. For 9 av selskapene har Indre Østfold en eierandel på minst 80 %.

7. OVERSIKT OVER SELSKAPER OG SAMARBEID I IØ¹²

AKSJESELSKAP	Deltakende kommuner fra Indre Østfold¹³
Alarmsentral Brann Øst AS	Aremark, Askim, Eidsberg, Marker, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad
Askim ASVO AS	Askim, Skiptvet
Askim Kulturhus AS	Askim, Skiptvet
Deltagruppen AS	Askim, Eidsberg, Trøgstad, Spydeberg, Skiptvet, Hobøl, Marker
Filmparken AS	Askim, Spydeberg
Finca el Romeral AS	Askim, Skiptvet, Spydeberg
Haldenvassdragets Kanalselskap AS	Aremark, Marker
Innovi AS	Eidsberg, Marker, Trøgstad
Kommunekraft AS	Askim, Skiptvet, Spydeberg
Opplev Grenseland AS	Aremark, Marker, Rømskog
Opplevelsessenteret Østfoldbadet AS	Askim, Trøgstad, Spydeberg, Skiptvet
Rakkestad flyplass AS	Aremark, Askim, Eidsberg, Marker, Skiptvet
Østfold Bedriftssenter AS	Askim, Eidsberg
Østfold Energi AS	Aremark, Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Rømskog, Skiptvet, Spydeberg

Aksjeselskap hvor kun en kommune i Indre Østfold deltar som eier

Askimbyen AS	Askim
Askim Rådhus AS	Askim
Eiendomselskapet Askim AS	Askim
Skjebergkilens Marina AS	Eidsberg
Trøgstad Elverk AS	Trøgstad

Aksjeselskap som heleid datterselskap¹⁴

	Eier
Trøpro Eiendom AS	Innovi AS
Retura Østfold AS	Indre Østfold Renovasjon IKS

¹² Elektroniske versjoner av Eiermeldingen: For hvert organisasjonsnavn (AS og IKS) på listen er det lagt inn link til www.proff.no med tilgjengelig nøkkelinformasjon om selskapet.

¹³ I listen over AS er kun Indre Østfold kommunene tatt med.

¹⁴ Der morselskapet er fra listen øverst.

INTERKOMMUNALE SELSKAPER**Deltakende kommuner**

Østfold Interkommunale Arkivselvskap IKS	Samtlige kommuner i Østfold
Driftsassistansen i Østfold IKS	Samtlige kommuner i Østfold
Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat IKS	Aremark, Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Rakkestad, Rømskog, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad, Våler
Indre Østfold Kommunerevisjon IKS	Aremark, Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Rakkestad, Rømskog, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad, Våler
Indre Østfold Utvikling IKS	Aremark, Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Rømskog, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad
Indre Østfold Krisesenter IKS	Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Rakkestad, Rømskog, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad
Mortenstua skole IKS	Askim, Eidsberg, Marker, Rakkestad, Rømskog, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad
Indre Østfold Renovasjon IKS	Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad
Indre Østfold Lokalmedisinske Kompetansesenter IKS	Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad
Indre Østfold Data IKS	Askim, Eidsberg, Hobøl, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad
Askim, Spydeberg og Hobøl Avløpssamarbeid IKS	Askim, Hobøl, Spydeberg

§ 27 FELLES STYRE**Deltakende kommuner.****Vertskommunen står først.**

Avlastningshjemmet for Indre Østfold	Eidsberg, Askim, Hobøl, Marker, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad
IKT-Samarbeid	Marker, Aremark og Rømskog
Indre Østfold Barnevernvakt	Eidsberg, Aremark, Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Rakkestad, Rømskog, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad
Interkommunalt utvalg mot akutt forurensing	Fredrikstad, samtlige kommuner i Østfold
Kulturskolen vest	Askim, Skiptvet, Spydeberg
PPTjeneste Hobøl, Skiptvet og Spydeberg	Spydeberg, Hobøl og Skiptvet
PPTjenesten For Indre Østfold	Eidsberg, Marker, Rakkestad, Trøgstad
Smaalenene bedriftshelsetjeneste	Eidsberg, Askim

§ 28 VERTSKOMMUNE**Deltakende kommuner.
Vertskommunen står først.**

Barnevern, Marker og Rømskog	Rømskog og Marker
Brannsjeffunksjon i Marker	Aremark og Marker
Felles brannsjef for Askim, Spydeberg og Trøgstad	Askim, Spydeberg og Trøgstad
Felles brannvesen for Hobøl og Spydeberg	Spydeberg og Hobøl
Innkjøpssamarbeidet Indre Østfold	Eidsberg, Aremark, Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Rakkestad, Rømskog, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad
Landbrukskontoret for Hobøl, Spydeberg og Askim	Spydeberg, Askim, Hobøl
Skatteoppkreveren i Hobøl og Spydeberg	Hobøl og Spydeberg
Skatteoppkreverkontor Askim og Skiptvet	Askim og Skiptvet
Skatteoppkreverkontor Trøgstad Eidsberg	Eidsberg og Trøgstad
Plan og miljøkontor	Marker, Aremark og Rømskog

Ut over AS, IKS og samarbeid etter kommunelovens bestemmelser, deltar kommunene i en rekke øvrige samarbeid, foreninger, interesseorganisasjoner og stiftelser. Eksempler på dette er:

Biblioteksentralen AL
Edwin Ruuds Stiftelse
Fengselshelsetjeneste ved Indre Østfold fengsel
Film & Kino
Grensekomiteen Värmland - Østfold
Indre Østfold Introduksjonssenter
Indre Østfold Næringsforening
Indre Østfold Næringsråd
Indre Østfold Regionråd
Jernbaneforum Øst
Klinisk veterinærvakt
NAVkontor i Marker og Rømskog
Norske Skogindustrier ASA
Regionalpark Haldenkanalen
Samarbeidsalliansen Osloregionen
Samhandlingsforum, Sykehuset Østfold-KS Østfold
Skogbrannvakt
Stiftelsen Anker Studentboliger og Hotel
Stiftelsen Fossumutvikling
Stiftelsen Opplæringskontoret for offentlig sektor i Østfold
Ungt entreprenørskap Alumni Østfold
Utmarkskommunenes Sammenslutning
Vasskraftkommunenes Landsammenslutning

Boligselskaper er ikke nevnt i oversikten.

SAKSFRAMLEGG

FINANSRAPPORT 2. TERTIAL 2013

Formannskap
Kommunestyre

Saksnr 13/47

Rådmannens forslag til vedtak/innstilling:

Rapporten tas til orientering

Sakens fakta:

Finansrapporten for T2 inneholder denne gang tall pr. 31.10.2013.

Bakgrunn:

I henhold til Rømskog kommunes finansreglement som ble vedtatt i K-sak 53/10 den 16.12.2010 kap. 6.5 og 7.7 skal en finansrapport forelegges kommunestyret for hver tertial.

Rapporten skal inneholde oversikt over ledig likviditet og oversikt over kommunens gjeldsportefølje.

Vurdering:

Rapporten gir et dekkende bilde av kommunens finansielle situasjon. Den vurderes å være tilfredsstillende. Rentenivået det siste året har vært stabilt, og det forventes på kort sikt at nivået skal være stabilt. På noe lenger sikt forventes det at renten skal stige.

Konklusjon:

Vedlegg:

Rapport Finansforvaltningen 2. tertial 2013

Anne Kirsti Johnsen
rådmann

RAPPORT FINANSFORVALTNINGEN T2 2013

I henhold til Rømskog kommunes finansreglement som ble vedtatt i K-sak 53/10 den 16.12.2010 kap 6.5 og 7.7, skal en finansrapport forelegges kommunestyret hver tertial.

Rapporten skal minimum inneholde følgende:

Ledig likviditet

- Fordeling på de ulike plasseringsalternativer
- Fordeling frie midler og hva som finnes på fond
- Egne rentebetingelser
- Rådmannens kommentarer om sammensetningen

Gjeldsportefølje

- Opptak av nye lån
- Konvertering eldre lån
- Sammensetning av verdi av porteføljen
- Løpetid og gjennomsnittlig rentebinding
- Egne rentebetingelser sammenlignet med markedet
- Rådmannens kommentar av endring i risiko, gjenværende rentebinding
- Forestående finansierings- /refinansieringsbehov

Ledig likviditet

Rømskog kommune har alle sine midler (100 %) i Marker Sparebank. Kommunens samlede innskudd i Marker Sparebank overstiger ikke 2 % av bankens forvaltningskapital jfr finansreglementet pkt 6.1.

Vi har ikke inngått avtale om endring av renteavtale med Marker Sparebank i denne perioden.

Innskuddsplasseringer	31.10.2013	31.12.2012
Innestående bank	1 933 858	3 191 212
Herav skattetrekksmidler	1 222 266	1 775 704
Rentesats	0,5	0,5
Andre plasseringer	34 289 759	31 727 760
Herav særinnskudd bank	34 277 295	31 287 294
Herav Næringsfond	12 464	440 466
Rentesats	3,20 (Næringsfond 2,20)	3,20 (Næringsfond 2,20)
Totalsum innskudd	36 223 617	34 918 973

Vi har en løpende vurdering av sammensetning på brukskonti og på konti med høyere rente.

Pr 30.06.13 var snittrenten på bankinnskudd 2,24, pr 31.12.2012 var den på 2,31 % i flg SSB. NIBOR 3 mnd var på 1,69 % på samme tidspunkt i forhold til 1,87 % 31.12.12. Avtaler som benyttes i mange tilfeller er "NIBOR 3 mnd + 0,5 % margin" som et eksempel.

Kommunen har driftslikviditet til å dekke løpende forpliktelser de neste tre måneder. Det er ikke avtalt tidsbinding for bankinnskuddene jfr finansreglementet pkt 6.1

Låneportefølje

Finansreglementet gir rammer for hvordan låneporteføljen skal forvaltes. Det skal vurderes sammensetning av lånetypene med fastrente og løpende rente. Rømskog kommune har i dag en andel av fastrente på 28 %, ved årsskiftet var den 27 %. Vi har et mål om at andelen fastrentelån skal være ca 25 %.

I 2013 har rentenivået i pengemarkedet sunket noe. Dette er i tråd med de siste varsler fra økonomer og Norges Bank.

Etter at administrasjonen i 2012 endret litt på sammensetningen av låneporteføljen vil det ikke være behov for nye endringer den nærmeste tiden. Skulle det oppstå vesentlige endringer på finansmarkedet eller i Rømskog kommune sin portefølje vil administrasjonen vurdere evt endringer.

I Finansreglementet ligger det også en begrensning om at enkeltlån ikke kan utgjøre mer enn 25 % av den samlede låneporteføljen. Av vår portefølje på ca 24 millioner kan et enkeltlån utgjøre 6,0 millioner. Alle lånene i porteføljen er godt innenfor dette kravet. Det største enkeltlånet i dag er på ca 4,7 millioner.

Oversikten over låneporteføljen inneholder også Startlån fra Husbanken. Dette er lån som i utgangspunktet skal betjenes uten noe bidrag fra kommunen, altså utelukkende av låntagerne. Vi har avtale med Lindorff som administrerer disse lånene. Restgjelden på disse lånene er ca 2.550.000,-

Sammendrag låneportefølje	Lånebeløp	Restgjeld	Sammen- setning (%)	Snitt- kredittid (år)	Snittrente- binding (år)	Snittrente
Fast rente	7 800 000	6 325 818	28	27,62	2,17	4,11 %
Flytende rente	24 164 820	16 535 738	73	24,49	0,17	2,39 %
TOTALT	31 964 820	22 861 556	100	25,25	0,72	2,87 %

Tabellen viser at Rømskog kommune har en snittrente på 4,11 % på fastrente og 2,39% på flytende rente, begge sett sammen gir et snitt på 2,87%. SSB sine statistikker viser at utlånsrenten har et snitt på 4,72 %. Når vi ser på dette ser våre avtaler fortsatt bra ut.

Utestående fordringer

Rømskog kommune har også lånt ut midler til Rømskog Næringssselskap AS, dette selskapet er 100% eid av Rømskog kommune.

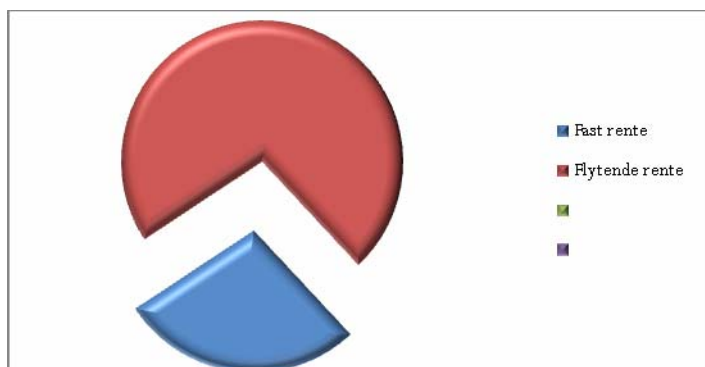
Det er i løpet av året nedbetalt med kr. 100 000

Beløpet som er lånt ut til selskapet er pr 31.10.2013:

Kr 1.928.000

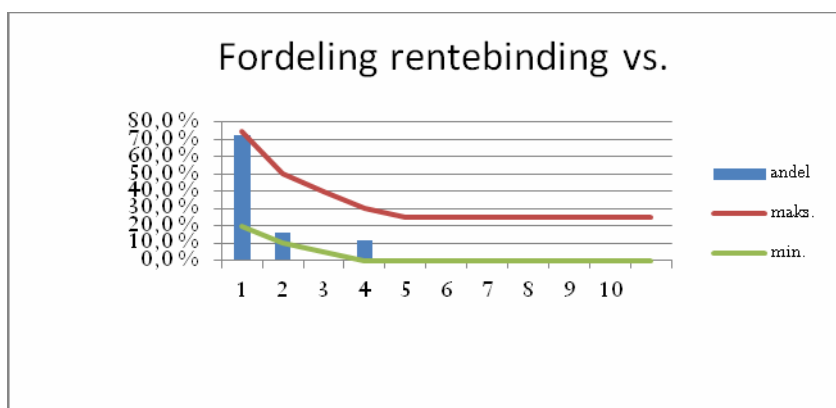
Risikovurdering

Sammensetning av låneporteføljen:

Økt renteutgift ved 1 % generell endring av utlånsrenten vil på de lånene med flytende rente utgjøre ca 165.000,- i årlig merutgift på den gjelden vi har pr 31.10.2013.

Fordeling rentebinding

Forklaring diagram

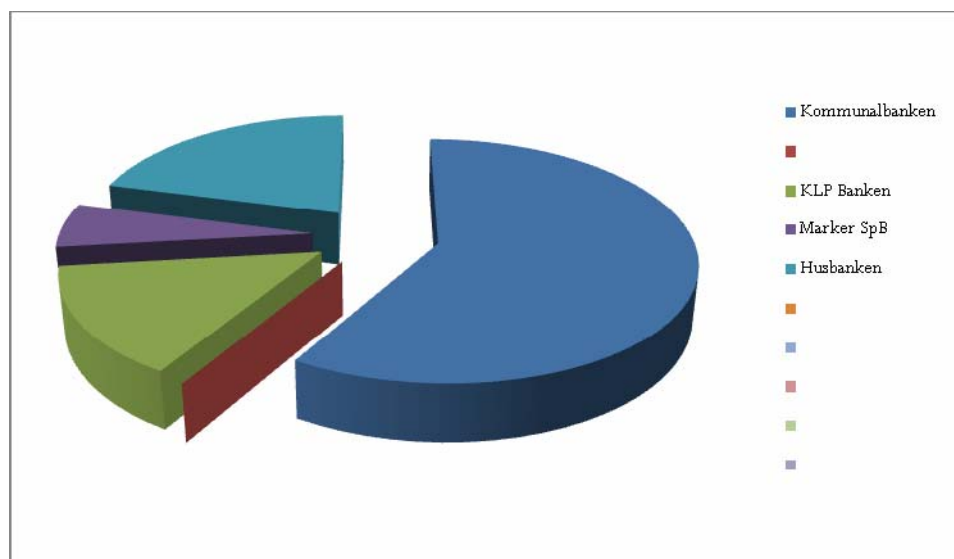
Maks.- og min.-grafene tilsvarer maks.- og min.-tallene under "Normportefølje."

Søylene viser hvordan den faktiske fordelingen i intervallene er.

Søylene for faktisk andel skal ideelt sett ligge mellom maks.- og min.- grafene, slik at man lett kan se om porteføljen holder seg innenfor de vedtatte grensene i finansreglementet.

Motpartsrapport

Motpartsrapport (sammendrag)	Saldo	Andel
Kommunalbanken	13 409 950	58,66 %
Marker Sparebank	1 363 521	5,96 %
KLP	3 320 788	14,53 %
Husbanken	4 767 297	20,85 %
Sum	22 861 556	100,00 %

Det er ikke tatt opp nye lån i 2013, kun Startlån til videre utlån..

Forestående finansieringsbehov

Det eneste låneopptak som er vedtatt for 2013 er Startlån fra Husbanken med kr. 300.000,-. Det er også søkt om kr. 500 000 i ekstra startlån, dette pga ekstra stor etterspørsel i år, denne søknaden vil ligge inne i Husbanken i tilfelle et skulle bli ledige lånemidler i løpet av perioden fram til ordinær søknad 2014. Husbanken har pr dato ikke ledige midler.

RØMSKOG KOMMUNE

RØMSKOG KOMMUNE

SAK: ENDRING AV AMORTIFISERINGSPERIODE

Behandler organ:	Møtedato	Sak nr.	Ark.nr.
Formannskapet	14.11.13	48/13	
Kommunestyret	14.11.13		

Saksbehandler: Anne Kirsti Johnsen

1. HVA SAKEN GJELDER:

Endring av amortiseringsperiode fra 1 til 10 år.

2. RÅDMANNENS FORSLAG TIL INNSTILLING:

Rømskog kommune amortiserer premieavviket over 10 år med virkning fra 2013.

Rådmannen i Rømskog, 7.11.13

Anne Kirsti Johnsen
rådmann

3. VEDTAK:

3.1 FORMANNSKAPETS INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

4. SAKENS FAKTA:

Foregående års premieavvik skal amortiseres. Rømskog kommune har frem til nå amortisert dette over 1 år.

Fra og med 2002 ble det innført nye regnskapsregler for pensjon. I regnskapet utgiftsføres årets pensjonspremie. I tillegg beregnes årets premieavvik. Premieavviket er differansen mellom pensjonspremien som betales inn og årets regnskapsmessige beregnede netto pensjonskostnad. Årets premieavvik føres, avhengig av fortegnet enten som en inntekt eller en utgift. Det innebærer at det er årets nettopensjonskostnad som har resultat effekt i kommunens regnskap. I tillegg kommer resultat effekten av tidligere års premieavvik som skal amortiseres dvs tidligere års inntektsførte (eller utgiftsførte) premieavvik inntektsføres (utgiftsføres). Det er gitt adgang til å inntektsføre et premieavvik når pensjonsinnbetalingen fra kommunen til pensjons selskapet er større enn beregnet pensjonsutgift. Kommunene kan velge om de vil utgiftsføre dette premieavviket i det neste året i sin helhet eller fordele utgiften regnskapsmessig de neste 10 årene.

Dette har ført til at mange av kommunene har akkumulert store premieavvik som må utgiftsføres over tid. Kommunen får et positivt resultat regnskapsmessig, men likevel svak likviditet. Rømskog amortiserer premieavviket kun over 1 år og har således ikke opparbeidet seg slik regnskapsmessig gjeld. Det samme kan sies om et fåtall andre kommuner i Norge.

Kommunal- og regionaldepartementet foreslår å redusere amortiseringstiden for premieavvik oppstått i 2014 og senere. Det skisseres to alternativer. Alternativ 1 er en reduksjon i amortiseringstiden til 5 år. Alternativ 2 er en reduksjon i amortiseringstiden til 7 år. Høringsfrist en er 3. januar 2014.

Departementet foreslår at amortiseringstiden for premieavvik etter regnskapsforskriften § 13-4 bokstav C nr. 1 endres fra enten 10 til 5 år eller 10 til 7 år. Det foreslås at dette skal tre i kraft fra og med regnskapsåret 2015, med virkning for premieavvik som oppstår i 2014 og senere.

5. RÅDMANNENS VURDERING:

Det vurderes at tiden er inne for Rømskog kommune til å gå over til amortisering over 10 år. Det vil gi kommunen større økonomisk handlefrihet på kort sikt. Kommunens fondsmidler er av en slik størrelse at amortisering over 10 år ikke vil påvirke likviditeten i stor grad.

De siste års amortiserte premieavvik (inkl arbeidsgiveravgift) har vært kr 373 000 i 2012 og 2 mill i 2013. For 2014 blir det om lag kr 450 000.

VEDLEGG (i saksmappe):

3. UTSKRIFT:

SAK: UTVIKLINGSAVTALE 2013-2016

Formannskap	14.11.13	49/13	
Kommunestyret	14.11.13	/13	

Saksbehandler: Vidar Østenby

1.HVA SAKEN GJELDER:

Forslag til ny utviklingsavtale mellom grensekommunene Aremark, Marker, Rømskog og Østfold fylkeskommune.

2. RÅDMANNENS FORSLAG TIL INNSTILLING:

Rømskog kommune godkjenner forslag til utviklingsavtale mellom grensekommunene og Østfold fylkeskommune med underliggende strategier.

Rådmannen i Rømskog, 07.11.2013

Anne Kirsti Johnsen
rådmann

3. VEDTAK:

3.1 FORMANNSKAPETS INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

4. SAKENS FAKTA:

Sammendrag

Grensekommunene har i flere perioder hatt egen utviklingsavtale med fylkeskommunen. Utviklingsavtalen har tilført regionen betydelige beløp til bruk for regional utvikling. Kommunene bidrar i sum med kr 750 000 til avtalen pr år, fordelt med 300 000 hver på Marker og Aremark og 150 000 på Rømskog. Grenserådet har administrert avtalen.

Det foreligger nå forslag om videreføring av avtalen, men i en litt annen form. Midlene som tildeles gjennom fylkeskommunen skal administreres av fylkeskommunen og en egen styringsgruppe, og midlene fra kommunen benyttes til et lokalt fond som administreres av Grenserådet.

Midlene som bevilges til Utviklingsavtalen skal primært benyttes til tiltak innen Regionalparkens fokusområder, mens de lokale midlene står kommunene fritt til å benytte som de selv ønsker.

Bakgrunn

Det er enighet om videreføring av utviklingsavtalen for grensekommunene, i henhold til følgende vedtak i styringsgruppen 28.06.13

1. *Styringsgruppen for Regional Utviklingsavtale 2009-2012 mellom Grenseregionen og Østfold fylkeskommune ønsker å videreføre ordningen med Regional Utviklingsavtale i perioden 2013-2016 og anbefaler kommunestyrene å godkjenne de nye retningslinjene.*
2. *Regionale strategier, prioriterte områder og innsatsområder for Grenseregionen slik de er framstilt i Vedlegg 2 i avtalen, samt charteret for Regionalpark Haldenkanalen anbefales lagt til grunn for bevilgninger fra avtalen i perioden. Dersom Grensekommunene ønsker å bruke pengene til formål utenom Regionalpark Haldenkanalen skal dette godkjennes av fylkesutvalget.*
3. *Innenfor den regionale utviklingsavtalen mellom Grenseregionen og Østfold fylkeskommune skal det sees på en mulighet for å bevilge midler til koordineringen av de ulike prosjektene innenfor Regionalpark Haldenkanalen.*
4. *Forenklet rapportering til Østfold fylkeskommune skal foretas etter følgende mal:*

Navn på prosjektet/tiltaket			
Navn på støttemottaker		Målgruppe:	
Bevilget beløp		Type tiltak:	
Prosjektkostnad			
Finansieringsplan			
Prosjektets start- og sluttdato	Start:		Slutt:
Geografisk nedslagsfelt			
Prosjektleder			
Prosjektets målbeskrivelse			
Resultater og effekter			
Status for prosjektet			
Utbetalt til prosjektet			

Det forutsettes at sekretariatet for utviklingsavtalen og styringsgruppen også får tilgang på rapporteringen som er gjort til KRD.

5. *Kommunene oppfordres til å godkjenne og skrive under avtalen så raskt som mulig.*
6. *Avtalen endres slik at også Østfold fylkeskommune har anledning til å fremme søknader til styringsgruppen.*

Det ble også gjort slikt vedtak:

1. *Økonomisk oversikt juni 2013 tas til orientering*
2. *Sekretariatet for utviklingsavtalen bes utarbeide et enkelt og oversiktlig system for økonomisk rapportering i avtalen der bruk av Østfold fylkeskommunes regionale utviklingsmidler for grensekommunene skilles fra annen finansiering.*
3. *Lokal medfinansiering skal komme tydelig fram i hver enkelt prosjektsøknad.*

4. Kr. 730 000,- overført fra 2012, og kommunenes foreløpige bidrag på kr. 750 000,- samles og avsettes i en egen pott som kan brukes til lokal medfinansiering i prosjekter i ny avtale.

I praksis betyr dette at eksisterende utviklingsavtale deles i to, hvor bevilgningen fra fylkeskommunen disponeres av styringsgruppen for utviklingsavtalen, og de kommunale midlene, samt overførte midler fra tidligere år disponeres av kommunene til medfinansiering av prosjekter som finansieres gjennom utviklingsavtalen og prosjekter som kommunene ellers finner det riktig å støtte. En vil se det som naturlig at det er grenserådet som har beslutningsmyndighet over disse midler.

Økonomisk oversikt pr dato Utviklingsavtale

		fylkeskommunale (KRD) midler	kommunale midler	totalt
inntekter 2013		kr 2 400 000,00	kr 1 480 000,00	kr 3 880 000,00
bevilgninger før 01.06.2013				
	Planstrategi	kr 50 000,00	kr 50 000,00	kr 100 000,00
	Skjer i-, utvikling av app	kr 50 000,00	kr 50 000,00	kr 100 000,00
	AG, regionalparkdel	kr 75 000,00	kr 75 000,00	kr 150 000,00
bevilget 28.06.2013				
	DS Turisten	kr 67 500,00	kr 67 500,00	kr 135 000,00
	Grensemessa 2013	kr 300 000,00		kr 300 000,00
	Bolyst	kr 200 000,00		kr 200 000,00
totalt benyttet		kr 742 500,00	kr 242 500,00	kr 985 000,00
disponibelt pr. 01.08.13		kr 1 657 500,00	kr 1 237 500,00	kr 2 895 000,00
søknader til 12.08.2013				
	Regionalpark Haldenkanalen	kr 1 000 000,00		kr 1 000 000,00
	Opplevelser 2013	kr 600 000,00	kr 200 000,00	kr 800 000,00
totalt		kr 1 600 000,00	kr 200 000,00	kr 1 800 000,00
eventuell rest		kr 57 500,00	kr 1 037 500,00	kr 1 095 000,00

Kommunal "pott"

	Tilførte midler	Bevilgning	Disponibelt
Overførte midler fra 2012	730 000		730 000
Kommunemidler 2013	750 000		1 480 000
DS Turisten		67 500	1 412 500
Opplevelser 2013		200 000	1 212 500

Det er fremmet to søknader for utviklingsavtalen i løpet av sommeren, til fristen 22. juli. Dette er "Aktiviteter knyttet til Regionalparken" og "Opplevelser 2013", og begge er slik det fremgår av oversikten ovenfor innvilget.

Grenserådet behandlet saken på sitt møte 28.08.13 og konkluderte med følgende

- avtalen anbefales godkjent
- kommunal pott som er avsatt disponeres av grenserådet
- framtidig bidrag til utviklingsavtalen fra kommunene tilføres og benevnes «Utviklingsmidler grenserådet»

5. RÅDMANNENS VURDERING:

Fylkeskommunen har i to perioder hatt utviklingsavtaler med alle regioner i fylket. Grensekommunene har hatt egen utviklingsavtale, samt at vi har vært med på utviklingsavtalen gjennom Indre Østfold Regionråd. Vår avtale har vært knyttet til penger som er overført fra KRD til fylkeskommunen for bruk i de tre distriktskommunene. Dette beløpet har vært delt på avtalen og påfyll av midler til de tre kommunale næringsfondene. Totalt beløp har variert mellom 1.500.000 og 2.850.000.

Fylkeskommunen ønsker å samle de forskjellige avtalene i en ny fellesavtale, men har åpnet for at grensekommunene fortsatt kan ha sin egen avtale. Våre politikere har i mange runder ført forhandlinger med fylkeskommunen om administrering og bruk av disse midlene, og det foreligger nå enighet som beskrevet ovenfor og i vedleggene.

Det er av stor betydning for grensekommunene å ha slike midler, og gjennom disse har vi fått finansiert mange prosjekter som ellers ikke hadde vært mulig å gjennomføre. Dette vil også være tilfelle framover, selv om innretningen nå blir litt annerledes.

Det anbefales derfor at kommunestyret slutter seg til den avtalen som det nå er enighet om mellom fylkeskommunen og ordførerne i de tre kommunene.

Konklusjon

Det anbefales at kommunestyret slutter seg til og godkjenner foreliggende avtaleutkast i forhold til videreføring av utviklingsavtalen.

6. AKTUELLE VEDLEGG:

7. UTSKRIFT SENDT:

4. Søkere

Bare Grenserådet og Østfold fylkeskommune kan fremme søknader til avtalen.

5. Rutiner

Søknader om tildeling av midler skal foreligge hos sekretariatet senest 3 uker før de behandles i styringsgruppa.

Sekretariatet skal utarbeide sin innstilling til søknaden for styringsgruppa senest 1 uke før søknaden behandles der.

Sekretariatet skal påse at alle omsøkte prosjekter er i tråd med forutsetningene for avtalen.

Sekretariatet skal påse at vedtatte prosjekter gjennomføres i tråd med vedtak og at de avgir årsrapporter og/eller sluttrapporter i tråd med kravene til avtalen.

6. Forutsetninger

- Det forutsettes minimum 50% medfinansiering av de enkelte prosjektene som delfinansieres gjennom avtalen.
- Søker er pliktig til å informere om økonomisk støtte fra andre partnere både i hovedprosjekt og delprosjekt (også annen støtte fra fylkeskommunen). Dersom bare deler av midlene brukes, forutsettes det at alle partnere finansierer sin andel i henhold til opprinnelig finansieringsplan.
- Midlene skal kun benyttes til utviklingsoppgaver – ikke driftsoppgaver
- Midlene kan ikke benyttes til lønn til regionsrådssekretær.
- Alle omsøkte prosjekter skal beskrive bakgrunn, mål, organisering, framdrift finansiering, budsjett og rapportering i tråd med gjeldende mal (vedlegg 3).

7. Rapportering

Det skal utarbeides årsrapport og sluttrapport for det enkelte prosjekt som er finansiert gjennom avtalen (vedlegg 4).

Rapporteringen skal inneholde måloppnåelse og resultater, samt regnskap. Fylkeskommunen og fylkesrevisjonen har til enhver tid rett til innsyn i regnskap og bilag vedrørende bruk av tilskudd.

Ved sluttrapportering skal prosjektets regnskap være attestert av offentlig godkjent revisor og inneholde både resultatregnskap og balanse

Årsrapporten skal være sekretariatet i hende senest 1.februar, sluttrapport senest 3 måneder etter prosjektet er avsluttet.

Sekretariatet videreformidler prosjektrapportene til styringsgruppa.

Sekretariatet skal utarbeide årsrapport for avtalen og der beskrive status for vedtatte prosjekter og oversikt over avtalens økonomi.

Årsrapport for avtalen skal foreligge senest 1.mars.

Styringsgruppen rapporterer arbeidet med avtalen til Fylkesutvalget og Grenserådet.

Innhold og konkretisering

- Prosjekter som skal iverksettes skal innrettes mot prioriterte mål definert i gjeldende fylkesplan for de tre fokusområdene: levekår og folkehelse, verdiskaping og miljø, utvidet/ spesifisert med fokusområder i den regionale planstrategien. Innenfor denne rammen må søknaden være begrunnet i regionens/ kommunen(e)s planstrategi.
For presisering av Grensekommunenes strategi, se vedlegg 2.
- Sekretariatet kan i tillegg til å gi en vurdering av om søknaden bør få midler fra avtalen, vurdere om det er andre fylkeskommunale, statlige eller internasjonale ordninger som er mer egnet til formålet.
- 50% av midlene bevilget fra avtalen overføres til prosjektet ved oppstart, 25% overføres midtveis, og 25% i det revisorgodkjent regnskap er godkjent av styringsgruppen.

Vedlegg:

1. Styringsgruppe
2. Grenserådets prioriteringer for 2013-2016
3. Mal for prosjektbeskrivelse
4. Mal for prosjektrapportering.

Sarpsborg 12.08.13.

For grenseregionen

For Østfold fylkeskommune

Styringsgruppe

Medlemmer

Styringsgruppa består av:

- 2 representanter for Østfold fylkeskommune valgt av fylkesutvalget
- Ordførerne i Aremark, Marker og Rømskog

Leder av Grenserådet er leder for styringsgruppen.

Fylkesrådmann er ansvarlig for sekretariatsfunksjon.

Oppgaver

Styringsgruppa ivaretar det løpende arbeidet med utviklingsavtalen.

Styringsgruppa har alene vedtaksmyndighet for søknader til avtalen.

Alle bevilgninger forutsetter konsensus.

Styringsgruppa rapporterer til Fylkesutvalget og Grenserådet.

Styringsgruppa har 2 møter i året, møteplan for 2013 fastlegges i første møte. Deretter blir møteplan fastlagt for det neste året i det siste møtet på høsten.

Møteinnkallinger og sakliste sendes ut med minst en ukes varsel.

REGIONALE STRATEGIER, PRIORITERTE OMRÅDER OG INNSATSOMRÅDER.

Visjon: *En attraktiv region med lønnsomt næringsliv og rikt kulturliv, basert på naturen, spisset kompetanse og småsteder hvor folk ikke bare bor, men lever!*

Regionalpark Haldenkanalen er en utviklingsregion som gjennom merkevarebygging og næringsutvikling innen opplevelsesnæringene, basert på naturverdier og stedsutvikling, skal gi økt verdiskaping og bolyst i lokalsamfunnene langs kanalen. Regionalparken vil være førende for arbeidet som skal utføres i regionen i de kommende år, og for de prosjekter som finansieres gjennom utviklingsavtalen.

Hovedutfordring:

Øke regionens konkurransekraft i forhold til næringsutvikling, opplevelser og bosetting ved å utnytte, videreutvikle og markedsføre regionens komparative fortrinn i form av:

- beliggenhet nær de store befolkningsskonsentrasjonene i Osloregionen og ved en av landets viktigste grenseoverganger (E18 mellom Oslo og Stockholm)
- natur- og kulturkvalitetene langs og i tilknytning til Haldenkanalen
- trygge, gode og rimelige boområder med tilgang til store, sammenhengende natur- og friluftsområder
- aktivt samarbeid med lag og foreninger og en spesiell tilrettelegging for ungdom

Prioriterte innsatsområder:

Kommunene ønsker å samordne flest mulig av sine utviklingsaktiviteter, og en ser for seg at mye av dette nå vil ivaretas av regionalparken. Grensekommunene vil likevel ha et behov for utviklingsprosjekter som ikke naturlig hører inn under parkorganisasjonen. Også slike prosjekter skal bidra til måloppnåelse i regionalparken, og en har derfor valgt å bruke innsatsområdene fra regionalparken som innsatsområder også for utviklingsavtalen. En har imidlertid valgt å legge til internasjonalt samarbeid som et eget innsatsområde.

Merkevaren Haldenkanalen

Et godt omdømme og en styrket merkevare vil være en forutsetning for å lykkes, både i forhold til bosetting, næringsutvikling og opplevelser. Dette vil gjøres ved å

- bygge felles identitet langs Haldenkanalen
- solid forankring gjennom bred deltakelse i strategiarbeidet
- utvikle en enkel og robust merkevarestrategi som grunnlag for produkt og kommunikasjonsstrategier

Stedsutvikling

Hovedmålsettingen med innsats på området stedsutvikling er å skape bedre steder å bo, arbeide og leve. Med stedsutvikling forstås ikke bare fysiske forbedringer, men en heving av

stedenes totale kvaliteter: fysiske, sosiale, næringsmessige, identitet og omdømme, forhold for familier, med mer. Vi vil styrke arbeidet med utviklingen av tettsteder og lokalsentra med fokus på samspillet mellom myndigheter, næringslivet, grunneiere og befolkning, og bidra till å utvikle bygder og sentra med attraktive og tilpassede møteplasser.

Utvikling av opplevelsesnæringene

Med Haldenkanalen som bindeledd er det et potensial i utvikling av opplevelser, reiseliv og kultur, i alle grensekommunene. Dette skal ta utgangspunkt i de stedlige ressursene og det arbeidet som tidligere er utført gjennom forskjellige aktiviteter, som for eksempel Barnas Grenseland. Hovedmålet er å styrke utvikling av lønnsomme opplevelsesprodukter i Haldenkanal-regionen.

Primærnæringene

For grensekommunene har primærnæringene vært, og vil fortsatt være, vesentlige næringer, som danner fundamentet i bydesamfunnet. Fortsatt lønnsomhet i disse næringene er viktig for at kulturlandskapet slik vi kjenner det, skal opprettholdes og videreutvikles. Utvikling av primærnæringene skal gis prioritet, og en må sørge for etablering og tilrettelegging innen de produksjoner vi har sterke produsentmiljøer i dag.

Skogen er en stor ressurs, og de tre kommunene utgjør en vesentlig del av det produktive arealet i fylket. Mer foredling og lokal produksjon er ønskelig for å styrke verdiskapingen. Videre er det viktig at vi også kan utnytte de store utmarksområdene til annen form for verdiskaping enn det tradisjonelle.

Internasjonalt samarbeid

Grensekommunene har tradisjon for et aktivt internasjonalt engasjement. En ønsker å understreke dette ved å føre det opp som et eget innsatsområde i avtalen. Erfaring har vist at slikt samarbeid tilfører regionen verdifull kompetanse, nyttige nettverk og ikke minst mellommenneskelig forståelse og kjennskap til andre kulturer. I enkelte sammenhenger gir også slikt samarbeid økonomiske muligheter.

SAK: NYTT BOLYSTPROSJEKT 2014-2015

Behandlende organ:	Møtedato	Sak nr.	Ark.nr.
Formannskapet	14.11.13	50/13	
Kommunestyret	14.11.13	/13	

Saksbehandler: Vidar Østenby

1. HVA SAKEN GJELDER:

Nytt Bolystprosjekt 2014-2015.

2. RÅDMANNENS FORSLAG TIL INNSTILLING:

1. Rømskog kommune deltar i nytt Bolystprosjekt 2014-2015 i henhold til innsendt søknad.
2. Rådmannen gis fullmakt til å representere kommunen i prosjektgruppen som utarbeider prosjektdirektiv som beskriver prosjektets innhold og organisering, samt bemanning av prosjektet.

Rådmannen i Rømskog, 6.11.13

Anne Kirsti Johnsen
rådmann

3. VEDTAK:

3.1 FORMANNSKAPETS INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

4. SAKENS FAKTA:

Sammendrag

Grensekommunene har gjennomført et Bolyst-prosjekt under KRDs Bolystsatsing. Prosjektet avsluttes ved utgangen av 2013, og det er søkt og innvilget midler til et nytt prosjekt. Nytt prosjekt skal videreføre og implementere aktivitetene i inneværende prosjekt, men samtidig være et helt nytt prosjekt med ny innretning og nye satsingsområder. Prosjektet er fullfinansiert uten direkte finansielt bidrag fra kommunene.

Bolystprosjektet ble etablert som et samarbeid mellom de tre grensekommunene og Marker Sparebank for å rekruttere innflyttere og sørge for tilbakeflytting. Det detaljerte innholdet i

RØMSKOG KOMMUNE

prosjektet er nedfelt i et prosjektdirektiv vedtatt av styringsgruppen. Styringsgruppen har bestått av

Stein Erik Lauvås, Marker kommune
Bjarte Norheim, Rømskog kommune
Harald Nilsen, Aremark kommune
Anlaug Johansen, Marker Sparebank
Siv Jakobsen, Østfold fylkeskommune

Det har vært egne kommunekontakter i den enkelte kommune. Bjørnar Storeheier har vært ansatt som prosjektleder for prosjektperioden. Prosjektet har vært finansiert av midler fra KRK, fylkeskommunen, utviklingsavtalen og Marker Sparebank. Prosjektet er gjennomført i henhold til planen, og av aktiviteter kan nevnes følgende:

FELLES TILTAK	AREMARK	MARKER	RØMSKOG
Hjemmeside	Vårmønstring	Pilkekonkurranse	Kartlegging og boligbehov
Facebook-profil	Leiligheter – kartlegge interessen	Skatepark	Utflyttertreff
7 språkkurs	Elgfestivalen-deltakelse	Lekeplass	Markedsføring: Åpen dag på SPA for ikke-rømsjinger
Abonnement på tilflytterlister og oppfølging av disse	Lekeplass – utreder	Samarbeid med ungdomsrådet	Årshjul
Abonnerer på utflytterlister	Bli-kjent-tur med Historielaget	Teaterlager - filmkonkurranse	Tursti langs Tukkuelva (kommunen har overtatt ansvar)
Initiert 60-70 mediasaker	Velkomstperm	Akedag i samarbeid med Rødnes 4H (avlyst pga snømangel)	Samkjøring (utreder muligheter)
Markedsføring av Grenseland på facebook	Tilflyttertreff	Velkomstperm	Hyttemøte
Markedsføring av Grenseland i ulike printmedier	Kartlagt utflyttere 28-42 år	Tilflyttertreff	Velkomstperm
Reklameartikler	Årshjul	Kartlagt utflyttere 28-42 år	Tilflyttertreff x 3
Seminar sammen med Grenserådet		Årshjul	Kartlagt utflyttere 28-42 år
Julefest for nederlendere			Deltatt i omdømmegruppa
Familie- og			Møter med

ungdomsfestival			ungdomsrådet
App – hva skjer i Grenseland			
Grensemessa			
Foto-samlinger			
Skiltprosjekt			

Prosjektet søkte KRD i fjor om midler til videreføring av prosjektet, men fikk avslag. I år ble det lyst ut midler på nytt, som det siste året i KRDs Bolystsatsing. Søknad ble sendt inn, og prosjektet fikk i år innvilget søknaden.

På grunn av søknadsfristen ble det ikke tid til behandling av søknaden i Grenserådet før innsending, men styringsgruppen har anbefalt den. Den ble satt opp i forhold til de satsingsområder som lå til grunn i departementets utlysning. Prosjektet er nå fullfinansiert for to år etter at både Fylkeskommunen og Utviklingsavtalen har innvilget medfinansiering.

Grenserådet behandlet saken i sitt møte 28.08.13 og konkluderte med følgende

- prosjektet gjennomføres
- rådmennene gis ansvar for innhold og gjennomføring
- Grenserådet skal fungere som styringsgruppe med rådmennene som prosjektgruppe
- eventuell deling av lønnsmidler kan gjøres etter 50/35/15

5.RÅDMANNENS VURDERING:

Dette er et nytt prosjekt i forhold til det vi har gjennomført tidligere, og vi står fritt til å endre måte å jobbe på i forhold til eksisterende prosjekt, eller også la være å gjennomføre det.

Punktene som er satt opp i søknaden er å betrakte som retningsgivende for arbeidet, og et eventuelt prosjekt vil selv måtte forme det konkrete innholdet.

Aremark har tidligere gitt signaler om at kommunen ikke er helt tilfreds med resultat eller gjennomføring av det pågående prosjektet. Som et alternativ kan en derfor også tenke seg en løsning hvor Aremark deltar i fellestiltak, men selv tar ansvar for internt prosjektarbeid finansiert av prosjektet. Ansatt prosjektleder vil hvis vi velger en slik løsning da i hovedsak jobbe med Marker og Rømskog, og med Aremark bare i forhold til fellestiltak. Det er en forutsetning at det fortsatt anses som et fellesprosjekt med en del felles aktiviteter.

I sum har vi skaffet ekstern finansiering av prosjektet med ca 2 mill. Det er omsøkt som et fellesprosjekt, men visse tillempinger kan gjøres. Prosjektet vil bidra til aktiviteter som lokalsamfunnet er tjent med, men som sannsynligvis ikke vil prioriteres innenfor kommunenes økonomiske rammer. Også nettverket i forhold til slik jobbing vil tilføre kommunene ideer og kompetanse.

Gjennomføring av prosjektet i henhold til prosjektbeskrivelsen synes som en positiv aktivitet for kommunen. Vi har behov for fortsatt jobbing for flere innbyggere og for å jobbe for at de som flytter til oss føler seg velkommen. Videre vil det være av stor betydning at vi har et målrettet arbeid mot ungdom, noe som også anbefales i de utredninger som er gjort knyttet til Regionalparken.

Konklusjon:

Det anbefales at prosjektet gjennomføres som beskrevet ovenfor.

6. AKTUELLE VEDLEGG:

- **Bolystsøknad 2013**

Støtteordning Bolyst 2013

Prosjektnavn Grenseland - et bedre sted å vokse opp

Kort beskrivelse

”Grenseland – et bedre sted å bo” er i sitt siste prosjektår. Mange tiltak er gjennomført, men i underkant av to år er for kort tid til å få etablert rutiner, endret holdninger og skapt entusiasme og forståelse for tilflytting. Det søkes derfor en forlengelse på to år i forhold til tre hovedfokus; forankring og forståelse for arbeidet med innflytterfokus, samt innarbeiding av rutiner for dette i organisasjonen, integreringstiltak rettet mot utenlandske innflyttere samt ungdomstiltak.

Prosjektbeskrivelse

Grensekommunene Rømskog, Marker og Aremark har som mål å utvikle regionen til en mer konkurransedyktig og attraktiv region med hensyn til næringsutvikling, bosetting og opplevelser.

I denne forbindelse ble det søkt Bolyst-midler til finansiering av et prosjekt med fokus på innflytting. Vi fikk positivt svar på denne søknaden og fikk også lokal og regional offentlig finansiering til prosjektet, samt betydelig støtte fra lokal bank.

Prosjektet vi nå avslutter har tatt mål av seg til å koordinere og utvikle initiativ i forhold til innflytting, både i forhold til det å tiltrekke seg nye innbyggere, men også ved å skape spesielt gode tilbud til som flytter hit. De tre grenskommunene tok også initiativ til arbeidet med Regionalpark Haldenkanalen, et arbeid som nå er godt i gang. I dette har vi fokus på merkevarer, stedsutvikling, opplevelser og primærnærings. Regionalparken består i tillegg til våre tre kommuner også Aurskog-Høland og Halden, som er store kommuner med en helt annen utvikling enn våre, og vi må jobbe aktivt for å befeste vår posisjon i samarbeidet. Vi tror imidlertid dette gir positiv oppmerksomhet og mulighet for økt tilflytting og etablering også for oss. I charteret har vi innarbeidet bolyst som et begrep som hele området vil jobbe med.

Kommunene har også vært aktive i et internasjonalt stedsutviklingsprosjekt, Transinform, som ligger til grunn for en del av vår satsing på stedsutvikling, der etablering av møteplasser og sosiale arenaer er sentrale.

Vårt Bolyst-prosjekt er tatt godt i mot i lokalsamfunnene, men det tar tid å etablere rutiner og innhold som gjør at arbeidet fungerer. Vi finner det derfor viktig å kunne fortsette prosjektet i ytterligere to år, men med en litt annen vinkling enn tidligere. I løpet av Bolyst-perioden har det utkrystallisert seg noen nye hovedsatsingsområder:

1. Forankring og forståelse for arbeidet med innflytterfokus, samt innarbeiding av rutiner for dette i organisasjonen.
2. Integreringstiltak rettet mot utenlandske innflyttere
3. Tiltak med særskilt fokus på ungdom

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	Vidar Østenby	Storgata 60 1870 ØRJE	92240932
Kontakt- person	Vidar Østenby	-	92240932
Prosjekt- leder	Bjørnar Storeheier	Storgata 60 1870 ØRJE	93206789

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja

Grenserådet søkte støtte til Bolyst-prosjektet som nå er i ferd med å avsluttes, og fikk innvilget kr 750.000

Spesifikasjon**Bakgrunn**

På tross av sterk vekst i Østfold som fylke, og i nabokommunene, opplever våre tre kommuner en langt mindre vekst i antall innbyggere og en reduksjon i antall arbeidsplasser. En stor utfordring er en aldrende befolkning og et relativt stort fødselsunderskudd. Relativt mange flytter til våre kommuner, men mange av disse er eldre, eller de flytter videre igjen etter relativt kort tid.

Kommunen ligger på grensen mot Sverige, noe som gir en rekke muligheter, men også en hel del utfordringer. Prisnivået i vårt naboland er et helt annet, og mange ungdommer fra våre kommuner velger å bosette seg i Sverige, der mulighet for å finne leiebolig uten krav til innskudd er mye større, og hvor det samtidig er mulig å skaffe seg billig bil. Ved å fortsette å jobbe i Norge, kan en kombinerer god lønn med billig livsopphold. Vi vil ha våre ungdommer tilbake.

Også de etablerte bedriftene i regionen har i stort omfang de siste årene flyttet produksjonen over grensen på grunn billigere arbeidskraft og et helt annet støttesystem i forhold til etablering. Grensehandel er også en opplagt utfordring for våre små lokalbutikker. Mulighetene som beliggenheten gir er knyttet til samarbeid og finansiering av prosjekter gjennom EU-programmene.

Vårt Bolyst-prosjekt har hatt fokus på å gi våre innbyggere en positiv holdning til sitt hjemsted, positive opplevelser og et tilrettelagt servicenivå for innflytterne. Mange av de tiltak som er gjennomført er nå innarbeidet i kommunenes ordinære tjenesteapparat og vil fortsette etter prosjektets slutt.

Det vi ønsker fokus på nå er aktiviteter for ungdom og tilrettelagte tilbud for utenlandske innflyttere.

Utenlandske innflyttere representerer en stor ressurs for kommunen, men kjenner i alt for liten grad til hvordan vår kultur og våre systemer fungerer, og engasjerer seg derfor ikke i så stor grad som ønskelig.

Prosjekt mål

Målet er å utvikle regionen til en mer konkurransekraftig og attraktiv region med hensyn til næringsutvikling, bosetting og opplevelser. Dette må nå sees i sammenheng med arbeidet i Regionalparken, og vil spesielt i forhold til stedsutvikling ha en del sammenfallende elementer.

Målene kan defineres i forhold til

- mer fornøyde innflyttere
- større engasjement og deltakelse fra ungdommen
- styrket identitet og omdømme
- etablerte integreringstiltak

Forankring

Politisk

Politisk sammensatt styringsgruppe, samt jevnlig møter med politisk ledelse og informasjon i kommunestyre og formannskap. Pågående tiltak er jevnlig rapportert til kommunestyrene, og grensrådet som et "regionråd" for grensekommunene har bedt om at en søker prosjektet videreført.

Administrativt

Det er utpekt administrative kontaktpersoner i hver kommune som det avholdes møte med hver uke. I tillegg er det dannet kommunale bolystgrupper bestående av politisk og administrativ ledelse. Gruppen, som møtes en gang i måneden, fungerer som en idepartner samtidig som den gir føringer på hvilke lokale tiltak som bør prioriteres.

Lag og foreninger

Det er nedsatt grupper i de tre kommunene bestående av lokale ildsjeler og ressurspersoner. Disse er talspersoner i forhold til lag og foreninger. Prosjektleder deltar på møter i lag og foreninger for å informere om prosjektet.

Ungdom

Jevnlige møter og innspill gjennom ungdomsrådene.

Næringsliv

Informasjon om prosjektet i næringsforeninger og andre sammenhenger der det passer.

Publikum

For å nå ut til publikum er de lokale mediene bevisst benyttet. Her blir det informert om de ulike prosjektene og tiltakene. Det er også bedt om tilbakemeldinger i forhold til ideer og innspill. Prosjektleder har i tillegg mange møter med enkeltpersoner i regionen som har innspill og ideer.

Prosjektorganisering

Styringsgruppen er prosjektets oppdragsgiver, og består av finansierings-partene.

Roller og ansvar

Styringsgruppe (oppdragsgiver)

Stein Erik Lauvås (leder) – ordfører Marker kommune

Harald Nilsen – varaordfører Aremark kommune

Bjarte Norheim - Rømskog kommune

Anlaug Johansen – banksjef Marker Sparebank

Siw Jakobsen - Østfold fylkeskommune

Vidar Østenby – (prosjektansvarlig) Marker kommune

Referansegruppe

Grenserådet, som består av ordførere, rådmenn, varaordførere og opposisjonsleder i de tre kommunene

Kommunekontakter

Kommunekontakt i Aremark Rita Lindblad

Kommunekontakt i Rømskog Anne Kirsti Johnsen

Kommunekontakt i Marker Else Marit Svendsen

Arbeidsgrupper

Ved behov. Etableres ut i fra tema, for eksempel markedsføringsgruppe, ungdomsråd med mer.

Prosjektleders rolle

Prosjektlederen er underlagt styringsgruppa, som er øverste beslutningsmyndighet i prosjektet. Prosjektlederen er imidlertid gitt en fri rolle med frihet under ansvar. Det er ikke tenkt at prosjektlederen skal jobbe med de daglige oppgavene i en eller flere av kommunene, men initiere aktiviteter som etter godkjenning fra styringsgruppen skal innarbeides i kommunens tjenesteapparat.

Kommunekontaktens rolle

Hver kommune velger en kommunekontakt som skal bistå prosjektlederen i arbeidet. I tillegg til å være en viktig døråpner internt i kommunen og lokalsamfunnet for øvrig, skal kommunekontakten bistå med praktiske oppgaver og være den som sørger for at tiltak og oppgaver implementeres i virksomheten

Samarbeidspartnere

Prosjektet er et samarbeid mellom kommunene Aremark, Marker og Rømskog, Østfold Fylkeskommune og Marker Sparebank.

I det videre arbeidet vil samarbeidet med Regionalpark Haldenkanalen være særdeles viktig. Dette arbeidet er i gang, men ikke på operativt nivå. En antar at prosjektorganisasjonen her vil være på plass i løpet av sommeren, og Bolyst-prosjektet vil ha en nøkkelrolle i dette arbeidet i grensekommunene.

Ellers er lokale lag og foreninger viktige støttespillere i arbeidet, og bidrags-ytere i forhold til aktivitetene som gjennomføres.

Videre er samarbeidet med Østfold fylkeskommune av stor betydning.

Aktiviteter

Det er gjennomført et liknende prosjekt i de tre grensekommunene for en del år tilbake, men uten særlig varige resultater. Denne gangen har vi valgt et annet fokus og vært mer bevisst på tidlig å overføre ansvar fra prosjektet til kommunene. Vårt videreføringsprosjekt vil derfor ikke bare være en videreføring av eksisterende aktiviteter, men vil ha noen klare nye satsinger.

Forankring, forståelse og implementering

Etter drøye to år har vi fått til mye, men er langt fra i mål. Det mangler mye på forståelsen for å jobbe på denne måten og hvorfor nye innflyttere er viktig for å opprettholde et levende lokalsamfunn i fremtiden. Dette må det jobbes mer med, og også lokalbefolkningens holdning til de som flytter inn. Med nærhet til store befolkningskonsentrasjoner og relativt lave boligpriser, er oppfatningen at innflyttingen vi i stor grad består av personer som krever oppfølging og tiltak, og som er mer til last enn til gagn for kommunen. Alle er, eller i det minste kan være, positive bidragsytere dersom de gis mulighet til å bidra. Kan vi gjøre mer med dette, og tør vi reise spørsmålsstillingen?

Det er forskjeller mellom de tre kommunene i forhold til viljen og/eller evnen til å jobbe med prosjektet og dets målsettinger. Dette kan ha sin årsak i klare valg, men også i forhold til manglende engasjement. Både politisk og administrativ ledelse i alle tre kommuner har imidlertid sagt at de ønsker et videre fokus og en videre satsing. Kommunene starter nå på en felles kommuneplanprosess, og i planstrategien er det lagt til grunn videre fokus på felles satsing gjennom prosjektet.

Aktiviteter i forhold til dette er informasjon, formidling av gode historier, erfaringsoverføring og kompetanseutvikling

Integrering av utenlandske innflyttere

Grensekommunene har tidligere gjennomført et innflytterprosjekt sammen med Placement as. Om prosjektet for vår del ikke ga så stor uttelling i forhold til antall innbyggere, så ga det oss i hvert fall nyttig erfaring i forhold til hvordan gode eller manglende tilbud for denne type innflyttere har betydning for de som kommer.

Innflyttere som kommer til våre kommuner via IMDI har i stor grad tilrettelagte tilbud for seg. For de som kommer fra våre naboland, eller fra andre steder i Europa er det ikke slik, men også de flytter i fra noe som er kjent, til noe som er ukjent. Gode språkkunnskaper er ofte viktig for å gli inn i lokalmiljøet, i tillegg til at det letter arbeidshverdagen. Tilflyttere som er i en jobbsøkerprosess stiller også sterkere når de behersker språket. Vi har gjort en del tiltak i forhold til denne gruppen, men mangler en helhetlig satsing rettet mot alle innvandrere. Uavhengig om de er flyktninger eller arbeidsinnvandrere. Det vil være et viktig satsingsområde for et videreføringsprosjekt.

Konkrete aktiviteter i denne sammenheng kan være

- Språkkurs
- Velkomstbrev
- Velkomstperm
- Kulturkvelder
- Internasjonale kvelder
- Opplæring i skikk og bruk
- Opplæring i hvordan Norge fungerer
- Bedriftsbesøk/skolebesøk
- Etablere møteplasser der innvandrere møter lokalbefolkningen
- Rekruttering til lag og foreninger
- Fadderordninger
- Tilrettelegge informasjon ift boligkjøp (bostøtte, startlån...)
- Kartlegging av kompetanse, både jobb og fritid. Hva kan de bidra med?

Som alle andre har også innvandrerne et behov for å bli sett. Vår erfaring er om de kjenner bare en eller noen få nordmenn, letter det inkluderingsprosessen vesentlig.

Tiltak med fokus på ungdom

Det er viktig at ungdom trives i oppveksten. Det er helt essensielt, og øker sjansene, for at de snakker pent om hjemstedet, og på sikt ønsker å flytte tilbake når de selv skal etablere seg. Tilgang på jobb og bolig er selvfølgelig også avgjørende for hvor ungdommen velger å etablere seg, men like viktig er de bånd som knyttes til hjembygda og de sosiale fellesskapene.

I Marker kommune har satsingen på Ungdommens Kulturhus og MOT vært viktig for at ungdommen skal føle identitet og tilhørighet. Ungdommens Kulturhus engasjerer i underkant av 200 ungdommer, og har tilbud i forhold til de fleste interesser. I samarbeid med UKH ønsker vi å gjennomføre et lederutviklingsprogram for ungdom, for å få de til å ta bevisste valg og for å kunne sørge for rekruttering av morgendagens ledere, enten det er til lokale lag og foreninger, i kommunepolitikken eller i jobbsammenheng. Vi ønsker å satse på de ungdommer som viser Mot til å lede, slik at de kan bli forbilder for andre ungdommer. I denne lederutdanningen ligger opplæring i forhold til ulike former for ledelse, personlighetsutvikling og ikke minst muligheten til å praktisere ledelse i forhold til andre ungdommer. Denne delen vil kunne skje i samarbeid med fylkesmannen og MOT, og bli et opplegg med stor overføringsverdi til andre. Også i Aremark og Rømskog er det et stort

behov for å rekruttere yngre ledere til blant annet til lag og foreninger. Et slikt lederutviklingsprogram vil derfor omfatte aktuelle ungdommer i alle tre kommunene. Bolyst-prosjektet har allerede jobbet mye med ungdom, blant annet i forbindelse med etablering av møteplasser. Resultater er i større eller mindre grad oppnådd, og det antas være enkelt å engasjere ungdommen videre. De har blant annet vært sterkt delaktige i planleggingen av en ny skatepark som skal stå ferdig før sommeren.

I satsingen mot ungdom ligger også utvikling av en App som gjør at vi på en enkel måte kan kommunisere med ungdommene i et valgt geografisk område og i forhold til valgt målgruppe. En slik app vil også kunne fungere som en viktig informasjonskanal og gi oversikt over hva som skjer i regionen eller kommunen. Det vil også etterstrebes at man kan kommunisere innad i enkeltgrupper, slik som et fotballag, et kor eller speidergruppe.

Kollektivtrafikken er begrenset i Grenseland. Det går spesielt utover ungdommen. Vi ønsker å se på muligheten for å etablere en samkjøringsordning som vil bidra til et bedret transporttilbud.

Ulike arrangement av typen ”av ungdom for ungdom” vil være viktig i arbeidet for å engasjere ungdommenene.

Det er viktig med en boligpolitikk som også tar hensyn til ungdom og unge etablerere. Ikke alle ønsker eller har råd til å sette opp en enebolig eller kjøpe et oppussingsobjekt. Mange unge og unge par etterspør mindre boenheter. Et videreføringsprosjekt vil jobbe for fornuftige boalternativ, eie eller leie, for denne målgruppen

Målgrupper

Prosjektet har flere sentrale målgrupper:

For å konkretisere tiltakene best mulig er det viktig at prosjektet har klart definerte målgrupper. Arbeidet mot disse vil i stor grad foregå parallelt, selv om det i enkelte perioder er naturlig at en eller to av målgruppene prioriteres.

Prosjektet vil konsentrere seg om noen hovedmålgrupper.

1. Ungdom
2. Norske tilflyttere
3. Utenlandske tilflyttere
4. Lokalbefolkningen

Resultat

Større befolkningsvekst

Mer fornøyde innflyttere

Styrket identitet og bedre omdømme

Større engasjement og deltakelse fra ungdommen

Effekter

En attraktiv region med en svak, men jevn befolkningsvekst.

Et lokalsamfunn preget av engasjement og deltakelse og med felles ambisjon i forhold til utvikling.

Ungdom med MOT som er stolte av sine hjembygder og viktige ambassadører

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Kostnadsplan

Tittel	2014	2015	SUM
Initiering og implementering	100 000	100 000	200 000
Integreringstiltak, kartlegging	10 000	10 000	20 000
Integreringstiltak, kurs og info	30 000	20 000	50 000
Integreringstiltak, språk	50 000	50 000	100 000
Integreringstiltak, fadderordning	10 000	10 000	20 000
Integreringstiltak, møteplasser	30 000	30 000	60 000
Kontorhold og reise	50 000	25 000	75 000
Markedsføring	50 000	50 000	100 000
			1 200
Prosjektledelse	700 000	500 000	000
Ungdomssatsing, app	50 000	50 000	100 000
Ungdomssatsing, arrangement	25 000	25 000	50 000
Ungdomssatsing, lederutvikling	100 000	100 000	200 000
Ungdomssatsing, samkjøring	25 000	25 000	50 000
			2 225
Sum kostnad	1 230 000	995 000	000

Finansieringsplan

Tittel	2014	2015	SUM
Annen finansiering	125 000	100 000	225 000
Kommunal- og regionaldepartementet	600 000	300 000	900 000
Utviklingsavtale	200 000	300 000	500 000
Østfold fylkeskommune	300 000	300 000	600 000
			2 225
Sum finansiering	1 225 000	1 000 000	000

Geografi

118-Aremark, 119-Marker, 121-Rømskog

RØMSKOG KOMMUNE

SAK: KVARTALSRAPPORT PÅ HANDLINGSPLAN OG REGNSKAP 3.KVARTAL 2013

Behandlende organ:	Møtedato	Sak nr.	Ark. nr.
Utvalg for oppvekst og omsorg	14.11.13		210
Utvalg for Utvikling	14.11.13		210
Formannskapet	14.11.13	51/13	210
Kommunestyret	14.11.13		210

Saksbehandler: Anne Kirsti Johnsen

1. HVA SAKEN GJELDER:

Rapportering på handlingsplan og regnskap 2013, 3.kvartal.

2. RÅDMANNENS FORSLAG TIL INNSTILLING:

1. Rapportering på drift og regnskap for 2.kvartal 2013 tas til orientering.

Rådmannen i Rømskog, 4.11. 2013

Anne Kirsti Johnsen
rådmann

3. VEDTAK:

3.1 FORMANNSKAPETS INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

4. SAKENS FAKTA:

Denne saken er den tredje av tre kvartalsrapporteringer på handlingsplan og budsjett for 2013, i tillegg til årsmeldingen (rapporteringsdato 31.desember).

Sykefraværet

Sykefraværet for første halvår 2013 var 3,7 %, og det har sunket til 3,4 % pr 30.9.13, noe som er svært gledelig. Det arbeides godt med forebygging og oppfølging av sykemeldte i den enkelte tjeneste. Både bedriftshelsetjenesten og Navs Arbeidslivssenter gir god hjelp i arbeidet.

Økonomisk situasjon pr 30.9.13

	Regnskap 2013	Budsjett 2013	i %	Regnskap 2012 3.kv
Skatt på inntekt og formue	9 472	16 393	58	9 863
Rammetilskudd	27 537	33 225	83	26 102
Andre generelle statstilskudd	363			34
Rentekompensasjon				
Sum frie disponible inntekter	37 372	49 618	75	36 000
Renteinntekter og utbytte	2 048	1 820	125	1 973
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	499	975	51	392
Avdrag på lån	831	1 160	72	772
Netto finansinntekter/-utgifter	718	-315		808
Til bundne avsetninger		7		
Til ubundne avsetninger	2 975	3 235		2 269
Bruk av tidl regnsk.m. mindreforbruk	3 075	3 075		2 269
Bruk av ubundne avsetninger		760		
Bruk av bundne avsetninger	263	120		63
Netto avsetninger	363	713		63
Overført til investeringsbudsjettet		124		
Til fordeling drift	38 453	49 892	77	36 872
Sum forbruk drift	37 935			

Skatteinntangen ligger på 86,2 % av landsgjennomsnittet, noe som er lavere enn i 2012. For en kommune med få innbyggere gir enkeltpersoners skatteevne relativt store utslag på tallene. Nedgangen er 4,5 %, ca kr 500 000.

Det er budsjettert med 975 000 i renteutgifter, tilsvarende 4 %. Det er grunn til å tro at dette er tilstrekkelig i forhold til forventet renteutvikling. Aksjene i Berger Eiendom AS e solgt, og vil gi en inntekt på ca kr 450 000.

Driftsregnskapet pr 30.9.13

Drift	Regnskap	Budsjett	% forbruk	Regnskap 2012
Lønn	20 910	27 237	77	20 258
Sosiale utgifter	9 247	9 119	101	5 951
Tjenestekjøp	11 675	19 074	61	12 991
Overføringer	3 489	4 554	77	2 616
Avskrivninger		1 640		
Sum utgifter	45 321	61 624	74	41 816
Brukerbetalinger	1 949	2 820	69	1 713
Salg/leie inntekter	3 278	4 464	73	3 214
Overføringsinntekter	2 159	2 908	74	2 490
Rammetilskudd	27 961	33 225	83	26 102
Skatt	9 472	16 393	58	9 863
Sum inntekter	44 819	59 810	75	43 606
Brutto dr.res	- 502	-1 914		1 790

Det meldes om et forventet overforbruk/inntektstap på kr 1 500 000 i helse og omsorg, andre enheter forventer et samlet underforbruk på kr 300 000, slik at samlet overforbruk drift ligger an til å bli 1 200 000. Samlede lønnsutgiftene ligger 2 % over normalforbruket. Alle ledige stillinger vurderes i ledergruppen før evt. utlysning. Innkjøp er i alle tjenester strammet inn til kun det aller mest nødvendige, og det arbeides for å redusere kostnadene. Vi kan ikke fortsette med velferdstilbud vi ikke har midler til å finansiere. Å komme i balanse vil innebære store omlegginger av driften, omstilling og omorganisering. Rådmannen ser ulike alternativ til kostnadsreduksjoner:

- Reduksjon i antall tjenestesteder og lederstillinger
- Nedleggelse/reduksjon i kulturtilbud
- Stenging av sykehjemsplasser
- Nedbemanninger
- Flere fellestjenester med Marker og Aremark

Med bakgrunn i siste års forbruk er det i helse- og omsorgstjenestene foretatt en gjennomgang av alle utgifter og iverksatt tiltak for å redusere vikarbruk. Gjennomgang med ekstern bistand starter i september. KS Konsulent AS vant anbuds konkurransen. Det er bevilget kr 92 000 i OU-midler til deler av kostnaden.

Det er pågående renholdsprosjektet vil også finne kostnadsreduksjoner. Prosjektet er finansiert med midler kr 50 000 fra KLP, og det er leid inn ekstern prosjektleder fra Marker kommune.

I barnehagen er nå alle plasser besatt, slik at tilbudet om barnehageplass på dagen vil etter hvert bortfalle om ikke bemanningen økes. Oppvekstleder arbeider en dag pr uke i barnehagen.

Det vises til eventuelle kommentarer under tjenestenes drift.

Investeringsbudsjettet for 2013

Investeringsbudsjett	2013	Status	Forbruk
IT satsning	500	Elektronisk meldingsutveksling ferdigstilt Fibertilkobling ferdigstilt Elektroniske timelister påbegynt	328
Låneopptak Startlån	300	Tildelt	
Avdrag startlån	230	Ok	
<i>Sum Sentraladministrasjonen</i>	<i>1030</i>		
Brannalarm skole	320	Påbegynt	254
Bjørkelangen skole	300	Ikke påbegynt	0
Tilbygg barnehage	324	Under planlegging	23
<i>Sum Oppvekst</i>	<i>944</i>		
Øyeblikkelig ø-hjelpstilbud døgn	100	Under planlegging	0
Sykesignal	350	Under planlegging	0
<i>Sum Helse og omsorg</i>	<i>450</i>		
Tinghuset	350	Ferdigstilt	147

<i>Sum Kultur</i>	350		
Sentrumsplan	200	Ikke påbegynt	0
Gang- og sykkelvei	3800	Under planlegging	275
Veiskilt	300	Under planlegging	2
Kloakk	500	Påbegynt	0
Balløkke Haukenes-feltet	300	Under planlegging	0
Utleieleiligheter	3000	Under planlegging	0
Brannutstyr	100	Påbegynt	0
Opparbeidelse industritomt	500	Avlyst	0
Påbygg renseanlegg	100	Utsatt	0
Veilys	600	Påbegynt	0
<i>Sum Utvikling</i>	9400		
Sum investeringer i anleggsmidler	12 174		1 029

5. RÅDMANNENS VURDERING:

I tjenestene arbeides det målrettet mot vedtatte mål for kommunen som helhet og den enkelte tjeneste. Finanssiden er i tråd med budsjett.

Det er en stram økonomisk driftssituasjon, som krever at det tas store grep. Det er startet et omstillingsarbeid som har til siktemål å utarbeide forslag til samlet kostnadsreduksjoner og inntektsmuligheter på kr 2 000 000. Tillitsvalgte og hovedverneombud er involvert i prosessen.

6. AKTUELLE VEDLEGG

Rapportering på Handlingsplan og budsjett fra kommunens tjenestesteder.

7.UTSKRIFT:

Rapport 3.kvartal 2013

Seksjon: Sentraladministrasjonen

1. Beskrivelse av seksjonen pr 30.9.13:

Årsverk	Antall ansatte	
4,6	5	I tillegg er 0,2 stilling overført fra oppvekst ved opprettelse av felles postmottak og arkiv

- Økonomi og regnskap
- Lønn og personalkontor
- Sentralbord og informasjonstjenester
- Støtte og stabsfunksjoner for politikere, styrer, råd og utvalg, samt administrasjon inkl IT, felles post og arkiv
- Saksutredning
- Overformynderi
- Næringsutvikling
- Bolyst
- Rådmann

2. Økonomisk situasjon pr 30.9.13:

	Regnskap 2013	Budsjett 2013	Forbruk i %
Brutto utgift	6 706	7 819	86
-Brutto inntekt	-172	-250	69
<i>Netto</i>	6 534	7 569	86

Tall i hele 1000

3. Kommentarer til økonomiske avvik

Amortisering av premieavviket på pensjon for 2012 er belastet med kr 2 mill, mot 1,3 budsjettet. Summen i 2012 var kr 370 000. Årets premieavvik blir ca kr 700 000 lavere enn budsjettet, dvs at det blir en underdekning på ca 1,5 mill.

Forbruket på drift er ca kr 150 000 høyere enn for samme periode i fjor, forbruksprosenten er 60 % når premieavvikene trekkes ut.

4. Statusrapport drift:

Elektronisk sak og arkivsystem er tatt bruk, men det er ikke gått over i driftsfasen ennå, pga at ikke alle muligheter fungerer ennå.

Rådmannen må ivareta en del oppgaver innenfor tjenesteområde Utvikling i tjenesteleders sykefravær. Dette går på bekostning av en del oppgaver som; ferdigstilling av delegasjonsreglement og eierskapsmelding.

Det var ingen avvik ifht Arbeidstilsynets gjennomgang av overordnet HMS-arbeid når det gjelder ROS-analyser og rutiner.

Det er gjennomført Dialogbesøk fra Fylkesmannen. Økonomihåndbok er under utarbeidelse. Det er gjennomført lokale lønnsforhandlinger i kap 5.

5. Rapportering på mål og tiltak:

		Status
Mål	Rømskog kommune har god økonomiforvaltning og -styring	
Delmål	Nettodriftsresultat er høyere enn 3 % av driftsinntektene	
	Plassert overskuddslikviditet skal gi konkurransedyktig avkastning innenfor de krav til likviditet og risiko som er nedfelt i finansreglementet	Se finansrapport
	Lånte midler skal gi lavest mulig totalkostnad innenfor de krav til refinansieringsrisiko, renterisiko og forutsigbarhet som er vedtatt i finansreglementet	Som over
	Langsiktige finansielle aktiva skal gi en god langsiktig avkastning til akseptabel risiko som over tid bidrar til å gi kommunens innbyggere et best mulig tjenestetilbud	Som over
Tiltak	Nettolånegjeld pr innbygger reduseres	Ingen låneopptak i 2013
	Økonomirapportering fra tjenesteledere til rådmann annenhver måned	Gjennomført
	Kvartalsvis rapportering på handlingsplan og budsjett til kommunestyret	Gjennomført
	Alle regnskapsfrister holdes	Gjennomført
	Det arbeides målrettet for å innføre og redusere skatterestansen	Pågår
	Det gjennomføres arbeidsgiverkontroll hos 5 % av de næringsdrivende	Gjennomført
Mål	Kommunens administrasjon er effektiv	
Tiltak	Politiske saker sendes ut minst 1 uke før møtet	Gjennomført
	Protokoll fra politiske møter foreligger innen 3 virkedager	5 avvik, tar tid å få underskrift
	Utredning, saksforberedelse og bistand til politisk nivå	Gjennomført
	Vi tilrettelegger for god personalpolitikk og ivaretagelse av kommunens medarbeidere	Gode tilbakemeldinger i medarbeiderundersøkelsen
	Det gjennomføres medarbeiderundersøkelse som viser resultater på nivå med 2011 undersøkelsen	Gjennomført
	Medarbeiderne medvirker gjennom AMU, tillitsvalgte og personalmøter	2 AMU-møte holdt
	Vi forebygger slik at sykefraværet fortsatt er under 6 %	3,4 % mot 3,7 % 1.halvår
	Vi bruker bedriftshelsetjenesten aktivt	Ny aktivitetsplan
	Etiske refleksjoner er tema på personalmøtene	Gjennomført
	Vi utvikler eierskapsstrategi for Rømskog kommune	Påbegynt
	Rømskog kommunes IT-strategi utarbeides	Påbegynt
	www.romskog.kommune.no , Rømsjingen og Grenseavisa gir oppdatert informasjon om kommunen	Gjennomført
	Valg 2013 gjennomføres med tidligste resultat	Nr 2 i Norge
	Intern informasjon og fellesdokumenter legges på intranett	Gjennomført
	Ta i bruk programvare for elektroniske timelister	Planlegging påbegynt
	Ta i bruk fibertilkobling for internett	Gjennomført
Mål	Rømskog er en dyktig og attraktiv samarbeidspartner for nabokommunene	

Tiltak	Oppdatert internkontrollsystem tas i bruk	Pågår
Mål	Det etableres minst tre nye ikke-kommunale arbeidsplasser i nye virksomheter	
Tiltak	Næringsfondet gir støtte til nyetableringer	Gjennomført
	Nyetablerere og næringsdrivende får nødvendig råd og veiledning	Tatt initiativ til Næringsforum
	Næringstomtene markedsføres	Næringsselskapet
	Det utarbeides kommunikasjonsstrategi for kommunen	Gjennomført
	Ordfører besøker en bedrift annenhver uke	Grensemesse gjennomført
Mål	Netto tilflytting av minst tre barnefamilier	
Tiltak	Bolystprosjektet profilerer Rømskog som god bokommune	Innflyttertreff holdt, en familie tilflyttet
	Gratis barnevogn til alle førstefødte som blir født på Rømskog	To utdelt

Kvartalsrapport 3. kvartal 2013

Seksjon: Oppvekst

1. Beskrivelse av seksjonen:

Årsverk	Antall ansatte	
0,80	2	Oppvekstleder
6,80	11	Rømskog barnehage
9,69	14	Rømskog skole/SFO
0,0577	1	Voksenopplæring

I tillegg er det en lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget i barnehagen fra 01.08.2013

- Administrasjon
- Barnehage
- Barneskole
- Ungdomstrinn
- Skoleskyss
- Skolefritidsordning
- Voksenopplæring

2. Økonomisk situasjon pr 30.9.13:

Seksjon/område:	Regnskap 2013	Budsjett 2013	Forbruk i %
Brutto utgift	10 701	14 515	74
Brutto inntekt	- 992	- 1 307	76
<i>Netto</i>	9 709	13 208	74

Tall i hele 1000

3. Kommentarer til økonomiske avvik

Et totalforbruk på 74 % er i tråd med antall måneder som har gått. Det er imidlertid verdt å merke seg at en del blir et overforbruk på ungdomstrinnet på ca kr. 50 000 da prisen per elev har økt i forhold til budsjett. Det er et overforbruk på vikarer/ekstrahjelp, noe som i hovedsak skyldes at korttidsfraværet har økt noe, og at det er fattet enkeltvedtak som medfører økte utgifter. Dessuten har det i vår vært endringer i barnas turnusplasser i barnehagen. Syv barn har hatt barnehageplass etter foreldrenes turnus, seks av dem hadde endringer. Det har medført at det en del dager har blitt så mange barn at det har vært nødvendig å sette inn ekstrahjelp.

4. Statusrapport drift:

Skole, SFO og barnehage satser videre på "Hjertevekst". Foreleser har deltatt på foreldremøte for skole og SFO. Skolen har jobbet med kompetanse på analysering av ulike kartleggingsprøver, kompetanse utenfra (PPT) er benyttet. Skolen er med i felles skoleprosjekt i Indre Østfold. Målet er å bedre resultatene på Nasjonale prøver der elevene i Østfold generelt skårer lavt.

Det har vært henvendelse til Aurskog-Høland om man i framtiden skal kjøpe elevplasser eller være medeier i Bjørkelangen skole. Vi var lovet svar i høst, dette er det purret på.

Barnehagen er med i et interkommunalt, tverrfaglig prosjekt med Marker kommune – “Tidlig innsats”. Målet er å oppdage atferdsvansker tidligst mulig, forebygge/sette inn tidlige tiltak. Barneverntjenesten, PPT og helsestasjonen deltar også.

Barnehagen er også med i det interkommunale satsningsområdet “Innertiern” i samarbeid med Høgskolen i Østfold; “de minste barna i barnehagen”. Rømskog er også representert i arbeidsgruppa.

Fylkesmannen har hatt tilsyn på skoleområdet om gjennomføring av nasjonale prøver 2012. Det ble gitt et avvik – Rømskog kommune må sørge for at deres elever på ungdomstrinnet gjennomfører nasjonale prøver etter gjeldende lovverk. Avviket er nå lukket, og det har vært et godt samarbeid mellom eierkommunene.

SFO har 14 brukere – barnehagen 34 per september 2013. Antall skoleelever på Rømskog skole er 52, på Bjørkelangen skole 27.

Det viser seg at hovedopptaket (1. april) i både SFO og barnehage ikke lengre har noen betydning i Rømskog, dette året hadde vi 1 søker til barnehageplass og ingen til SFO! Det er søkere hele året, så barnehage/SFO - plass på dagen er tydeligvis noe innbyggerne er kjent med. Det gir noen utfordringer i forhold til planlegging og bemanning, og det krever mye administrasjon.

Etter hovedopptaket har det kommet søkere. SFO har ledig kapasitet, så der er det uproblematisk å få plass. Når det gjelder barnehagen, varsler oppveksttjenesten om at kapasiteten er nær fullt utnyttet fra september av. Barnehageplasser krever personalressurser, og nå er det ikke lengre noe å gå på. Det betyr at målet om barnehageplass på dagen ikke lenger kan oppfylles, og heller ikke brukes i markedsføring av kommunen. Det kan bety at venteliste må opprettes. Det vil være behov for å revidere vedtektene i forhold til opptak og plasstyper sett i sammenheng med den økonomiske situasjonen. Sak kommer i slutten av året.

I voksenopplæringen er det en elev fra august.

5. Rapportering på mål og tiltak:

Mål	Barn og unge skal være i god fysisk form	
Tiltak	Barnehagen har fagområde ”Kropp, bevegelse og helse” som tema i årsplanen for 2013	Gjennomføres
	Skogen, gymsalen og uteområdene brukes jevnlig	Pågår
	Alle barneskoleelever har tilbud om organisert fysisk aktivitet hver dag	Pågår
	Det arrangeres ball dager, sykkel dager, skidager osv	Er i gang
	Prinsipper for sunt kosthold i skolens følges	Pågår
	Barnehagen har fokus på sunne matvaner med frukt og grønt, grove kornprodukter og minimalt med sukker	Kontinuerlig
	Barnehagebarn og skoleelever får gratis melk og frukt/grønt hver dag	Gjennomført
Mål	Vi skal bidra til å bygge gode holdninger	
Tiltak	Prosjekt ”Hjertevekst” videreføres i barnehage og skole	Gjennomført
	Vi formidler gode grunnverdier og lærer barna god folkeskikk	Kontinuerlig
	Vi er gode rollemodeller	Pågår

	Vi inkluderer innflyttede familier ved blant annet å invitere til ”Hentekaffe” i barnehage og SFO	Gjennomført i noen grad
	Brukerundersøkelser for skolen følges opp	pågår
	Vi inviterer til sommerfest, avslutninger og arrangementer	Gjennomføres etter plan
	Vi arbeider for å bedre holdninger til skole og lekser blant elever og foresatte	Pågår
	Vi arbeider for å redusere elevfravær som ikke skyldes sykdom	Pågår
	Vi arbeider for å øke deltagelsen på foreldremøter	Pågår
Mål	Vi skal legge til rette for bedriftsetableringer og bosetting	
Tiltak	Vi gir tilbud om SFO- og barnehageplass på dagen	Gjennomføres, men må revurderes
	Barnehage og SFO gir tilbud om mange ulike plasstyper, turnusplasser og kjøp av ekstradager	Gjennomføres, men må revurderes
Mål	Vi bidrar til at Rømskog er kjent som en kulturkommune	
Tiltak	Barn og unge er aktive brukere av biblioteket	Pågår
	Skolen har egen plan for Kulturell skolesekk som bl.a. omhandler gamle håndverkstradisjoner og steder i nærmiljøet.	Påbegynt
	Elevene ved Rømskog skole arrangerer pensjonistfest	Gjennomføres i desember
	Barnehagen arrangerer utstilling av egne arbeider	Gjennomføres senere i året
Mål	Vi er lydhøre overfor barn og unge	
Tiltak	Vi har barnesamtaler, elevsamtaler, barnemøter, elevråd og elevundersøkelser	Pågår
	Vi fanger opp barns ønsker i det daglige	Pågår
Mål	Barn og unge har trygge oppvekstvilkår	
Tiltak	Vi har rikelig og god bemanning over sentrale normer	Skolen har bra lærertetthet – SFO god bemanning – i barnehagen er det nå fylt opp
	Det er tett og godt samarbeid mellom barnehage, skole og SFO	Pågår
	Elevene lærer om trafikksikkerhet	Pågår i noen grad, mer er planlagt
Mål	Vi er ressursbevisst tilbyder av helhetlig grunnopplæring	
Tiltak	Vi har plan for hvilken kompetanse barna skal ha ved overgangen fra barnehage til skole	Gjennomført
	Vi har kvalifisert personale i alle stillinger	Gjennomført
	Vi tilbyr leksehjelp	Gjennomført
	Vi har god pedagogtethet	Gjennomført
	Barnehagen har oppdatert kompetanse, basert på de nyeste forskningsresultatene for barn fra 0-3 år ved deltagelse i Innertiern	“Innertiern” avsluttes i januar 14
	Vi benytter moderne teknologi i undervisningen	Pågår
	Interkommunalt samarbeid om ungdomstrinnet	Pågår
	Vi har planer for gode overganger	Gjennomført
	Alle barn/elever får utfordringer og bistand tilpasset sitt nivå	Pågår
	Leirskoletur for 6. og 7.klasse	Gjennomført

Mål	Vi er blant de beste	
Tiltak	Resultatene på nasjonale prøver er over landsgjennomsnittet	Unntatt offentlighet
	Elevene trener bevisst på nasjonale prøver	Gjennomført
	Skolen opparbeider kartleggings- og analysekompetanse for å vurdere og følge opp elevresultatene	Gjennomført/pågår
	Spesialundervisning og logopedtjenester gis etter anbefaling fra PPT	Gjennomføres hvis behov
	Innhente og samarbeide om analyse av elevresultatene på ungdomstrinnet	Innhentes før utarbeidelse av den årlige tilstandsrapporten
	Vi har fokus på fagområdene i barnehagen i årsplanen	Pågår
	IKT-utstyr suppleres og holdes oppdatert	Pågår
	Barnehagen er med i ”Tidlig innsats” – et prosjekt sammen med Marker – der det jobbes tverrfaglig for å fange opp vansker og sette inn tiltak tidlig	Pågår

3.kvartal 2013

Seksjon: Helse og omsorg

1. Beskrivelse av seksjonen/området pr 30.09.2013:

Årsverk	Antall ansatte	Antall brukere
24	44	16 beboere - 43 hjemmeboende

1 lærling i helsefagarbeid

- Miljørettet helsevern
- Helsesøstertjenesten
- Jordmortjenesten
- Legetjenesten med kommunelegeordning, fastlegeordning, LV sentral, Legevaktssentral og Nødnett
- Fysioterapitjenesten
- Psykisk helsevern
- Institusjon for heldøgns omsorg og pleie
- Dagaktivitetstilbud
- Hjemmesykepleie, hjemmehjelp, ambulerende vaktmester, matombringning og trygghetsalarmer
- Korttidslager for hjelpemidler og søknader til NAV – hjelpemiddelsentralen for langtidsbruk
- Forebyggende folkehelse
- TT-kort og parkeringsbevis

2. Økonomisk situasjon pr.30.09.2013

Seksjon/område	Regnskap 2013	Budsjett 2013	Forbruk i %
Brutto utgift	17 782	22 922	78
-Brutto inntekt	- 3 250	- 5 403	60
Netto	14 532	17 530	83

3. Kommentarer til økonomiske avvik

Inntekten er på 60 % og det skyldes flere ting.

- Noe av inntekten blir ført i slutten av året, som husleieinntekter fra lege og fylkestannlegen.
- Ved eldresenteret har det ikke vært sykefravær utover arbeidsgiverperioden i 2. kvartal og det samme i hjemmehjelpsordningen, her er det 0 inntekter på sykelønn hittil i år. Meget positivt med så lavt sykefravær, men forventet inntekt blir da mindre enn budsjettet.
- Brukerbetaling på eldresenteret ligger på 66 %, det skyldes at det har vært opptil 4 ledige rom i løpet av 3 kvartal. I tillegg er det et rom som har stort behov for oppussing som det nå er sendt forespørsel til 3 entrepenører med tilbud om anbuds konkurranse.

Vikarbudsjetten på eldresenteret er fortsatt høyt. I 3.kvartal har de aller fleste avvirket minst 3 ukers ferie. I tillegg er det gjennomført opplæring av hjelpepleiere / sykepleiere på elektronisk meldingsutveksling som skal være opp å gå fra slutten av oktober måned.

Det er satt inn noen tiltak for å spare på vikarer:

- Sommerferien ble avvirket med mye ufaglært personell, som har en lavere timesats enn fagpersonell. For å få til en forsvarlig drift ble sykepleiere flyttet fra natt til dag/kveld. Det brukes ikke vikarbyrå for å skaffe vikarer.
- Ekstra 5 timers vakt på kjøkkenet på søndager er kuttet ut. Frivillige kjører ut middag til hjemmeboende 7 dager i uken.
- Det settes ikke inn vikar i renhold så lenge vi har person fra NAV på arbeidspraksis.
- Det settes ikke inn vikar på dagtid på hverdager når lærlingen er på jobb eller administrasjon kan ta enkelt oppgaver.
- Etter sommerferien er det flere dagvakter som har hatt redusert bemanning.

Utfra formannskapetets vedtak om å engasjere konsulent til å se på en total gjennomgang i helse- og omsorgstjenesten, ble det sendt ut tilbud om anbudskonkurranse til tre konsulentfirmaer, hvorav KS vant konkurransen. Det har vært flere dagssamlinger med ledelsen i pleie og omsorg, sykehjemslegen, TV for fagforbundet og NSF og verneombud. Det har vært engasjement hos de involverte fra første stund og et godt samarbeidsklima med konsulenten. Rapporten ferdigstilles i første halvdel av november.

Mandatet som er å identifisere kostnadsreduserende tiltak og eventuelle inntektsmuligheter som kan være relevante i et fremtidig perspektiv.

Mandatet har vært tydelig for gruppen, og prosessen har vært nødvendig og god.

4. Statusrapport drift

Arbeidstilsynet var på tilsyn i juni og vi fikk 2 pålegg; HMS –arbeid- kartlegging og risikovurdering og HMS – arbeid tiltak og plan, med frist 02.12.2013. Det jobbes med påleggene sammen med verneombud og bedriftshelsetjenesten.

Ny bekkenspyler har vært nødvendig å anskaffe, da den gamle var utslitt.

Sykesignalet ved eldresenteret har begynt å svikte. Administrasjonen har vært og sett på 2 sykesignaler på andre sykehjem og det jobbes med å få dette ut på anbud. Dette arbeidet har stoppet opp på grunn av sykdom i administrasjon.

I psykiatrien er det et økende behov for fagpersonell og vi har tatt initiativ til Aurskog-Høland kommune om kjøp av 30 % psykiatrisk sykepleier, men enda ikke lykkes å få det på plass.

Kommunen har mottatt kr. 100.000 fra Fylkesmann til etablering av frisklivssentral.

Helsedirektoratet har innvilget tilskudd på kr. 39.000 til opprettelse av dagtilbud for hjemmeboende personer med demens. Det pågår en gruppe på arbeidsstua hver mandag.

Arbeidet med Lokal medisinsk senter på Bjørkelangen er noe forsinket utfra fremdriftsplanen. Styringsgruppen jobber utfra de vedtak som er fattet.

Vi er fortsatt med i samhandlingsprosjektet på Nedre Romerike, og det er jevnlig møter i prosjekt- og styringsgruppen.

4. Rapportering på mål og tiltak

Mål	Det legges til rette for god folkehelse for Rømskogs innbyggere og gjennomføring av samhandlingsreformen	Status
Tiltak	Kjøp av spesialisthelsetjenester fra helseforetakene	Kommunen har tatt

		imot alle utskrivningsklare pasienter og vi kan ta imot pasienter på dagen
	Utarbeide oversikt over befolkningens helsetilstand	Kommunelegen utarbeider dette i Folkehelseplan
	Kostholds- og livsstil veiledning til barn, ungdom og gravide	Utføres fortløpende ved helsestasjon og jordmor
	Frisklivstiltak for hele befolkningen og deltakelse i Partnerskap for folkehelse – Østfoldhelse	Samarbeidet pågår og det planlegges oppstart av frisklivssentral, kr.100.000 er innvilget av Fylkesmann
	Mestringsprogram for brukere	Planlegges i Frisklivssentral
	Innvilge kjøp av hjemmelaget, sunn mat til hjemmeboende, i tillegg til beboerne på eldresenteret. Frivillige pensjonister kjører ut maten	Frivillige pensjonister kjører ut mat hele uka.
	Fallforebyggende arbeid blant hjemmeboende eldre Stimulere til økt innsats fra frivillige til forebyggende folkehelse	Ikke påbegynt
Mål	Kommunen skal sørge for nødvendig helse- og omsorgstjeneste for alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen Rømskog kommune har god økonomiforvaltning og – styring Rømskog kommune har en effektiv tjenesteyting i alle sektorer	
Tiltak	Utarbeide Omsorgsplan 2015	Gjennomført
	Iverksette tiltak fra demensplanen	Innvilget kr 39 000 fra Helsedirektoratet til dagaktivitet for hjemmeboende eldre
	Miljøtekniske tjenester kjøpes via interkommunale ordninger	Ny avtale med Helsehuset i Indre Østfold
	Yte helsesøstertjenester til barn og unge i tråd med veileder for helsestasjon og skolehelsetjenesten	Pågår
	Jordmortjenester ytes til gravide	Pågår
	Internkontrollsystemet og kvalitetssystemet skal oppdateres	Pågår. Tilsyn fra Arbeidstilsynet på HMS rutiner med 2 pålegg om ROS-analyser og tiltaksplan
	Notus turnusplan tas i bruk	Gjennomført
	Avtale med fastlege skal sikre legetjenester til innbyggerne	Gjennomført

	Interkommunal avtale om LV-sentral og legevaksordning skal sikre akuttlege tjenester	Gjennomført
	Driftstilskuddsavtale med fysioterapeut skal sikre innbyggerne fysioterapitjenester	Gjennomført
	Psykisk helsevern til kommunens innbyggere	Flere som trenger bistand og vi mangler psyk.sykepleier, er sendt henvendelse til Aurskog- Høland om kjøp av 30 % psykiatrisk sykepleier
	Kommunens psykososiale kriseteam skal yte bistand og evt. henvise videre de som er rammet av krise og sorg	Ikke vært spesielle behov hittil i år.
	Tilby sykepleie til hjemmeboende som trenger det for å kunne bli boende i eget hjem	Pågår, noe økning i antall pasienter som trenger daglig hjelp, også noe økning i "feriepasienter"
	Vi tildeler trygghetsalarmer for å skape en tryggere tilværelse for de som ønsker å bo hjemme	Pågår
	Økt behov for avlastning for hjemmeboende psykisk utviklingshemmede	Behovet er imøtekommet
	Leasingbil til bruk på kvelder og helger for ansatte i omsorgsboligene, og dagtid i hjemmetjenesten	Bil er leaset og tatt i bruk i Boveiledertjenesten og hjemmehjelpstjenesten. Benyttes også ved kurs og møter utenfor kommunen når det er mulig
	Opprette 20% psykiatrisk sykepleierstilling for barn og unge	Utlyst flere ganger, men uten søkere. Det er gjort henvendelse til nabokommunene, men uten hell.
Mål	Kommunen skal tilby sykehjemsplass eller bolig med heldøgns omsorg og pleie til de som har behov Kommunen skal ta imot alle utskrivningsklare pasienter	
Tiltak	Drift av 17 plasser på Rømskog eldrecenter	13 i bruk
	Tilby avlastning og korttidsopphold til de som trenger det for å kunne bli boende eget hjem	For tiden 2 korttidsplasser
	Tilby dagopphold ved eldrecenteret til hjemmeboende demente	Pågår på mandager
	Tilby dementes pårørende veiledning og pårørendeforening i samarbeid med andre kommuner	Ikke påbegynt med andre kommuner
	Effektivt bruk av korttidsplasser til avlastning, opptrening og rehabilitering for å hindre unødige innleggelses og kunne ta imot utskrivningsklare	

	pasienter fra helseforetakene	
	Sykehusets ambulante team benyttes ved behov	Meget bra tiltak fra helseforetaket som benyttes til undervisning og veiledning
Mål	Den enkelte ansatte er den viktigste ressurs for Rømskog eldrester som tjenesteyter for beboerne	
Tiltak	God oppfølging av de ansatte med tilrettelegging og klare ansvarsforhold	Med økt ledelse på dagtid vil det bli lettere å følge opp den enkelte ansatte
	Sørge for kvalifisert og nok personalet til en hver tid	Det vurderes når vikar skal settes inn
	Gjennomføre kompetansekartlegging og kompetansehevende tiltak i tråd med kompetanseplanen	Pågår
	Bruke hjelpemidler slik at en forebygger og hindrer skade hos medarbeiderne	Pågår, alle ansatte har eget ansvar
Mål	Kommunen skal sørge for hjelp til dem som ikke kan dra omsorg for seg selv	
Tiltak	Tildele omsorgsbolig, trygdebolig eller praktisk bistand ved behov	En trygdeleilighet legges til rette for rullestolbruker både ute og inne
	Gi råd og veiledning, samt informasjon om aktuelle hjelpeordninger	Pågår
	Tildele hjelpemidler ved kort- og langvarige behov	Pågår

Rapport 3.kvartal 2013

Seksjon: Barnevern

1. Beskrivelse av seksjonen:

Årsverk	Antall ansatte	
		Rømskog kjøper 0,4 stilling av Marker kommune

- Arbeide forebyggende
- Vurdere meldinger samt gjennomføre undersøkelser i henhold til barnevernsloven
- Fatte vedtak om barnevernstiltak
- Følge opp tiltaksplaner
- Følge opp eventuelle fosterhjem
- Samarbeide med andre instanser

2. Økonomiske rammer pr 30.9.13:

Seksjon/område	Regnskap 2013	Budsjett 2013	Forbruk i %
Brutto utgift	25	385	6
-Brutto inntekt	-4	-8	52
<i>Netto</i>	21	377	5

Tall i hele 1000

3. Kommentarer til økonomiske avvik

Det er kun ført utgifter til drift og tiltak, ikke lønn.

4. Statusrapport drift:

Ingen avvik. Barnevernleder hadde foreldrepermisjon til midten av september.

5. Rapportering på mål og tiltak:

		Resultat
Mål	Arbeide forebyggende	
Tiltak	Ressursteamet "Felles barn" veileder tjenester og familier. PPT, skole, helsestasjon og barnehage deltar.	Møtes jevnlig
	Delta på foreldremøter og informere om barneverntjenesten	Ikke gjennomført
Mål	Vurdere bekymringsmeldinger innen 1 uke og gjennomføre undersøkelser innen 3 mnd	
Tiltak	Barnevernstjenesten har minimum ett drøftingsmøte i uka hvor meldinger og undersøkelser vurderes og drøftes.	Gjennomført
	Ansattes kompetanse utvikles gjennom kursdeltakelse og evt spesialiseringer.	Kurs over ett år i Barneperspektivsamtalet for alle saksbehandlere

		finansiert av fra Fylkesmannen. To saksbehandlere tar videreutdanning i familieterapi, alle ansatte skal få opplæring i motiverende intervju
Mål	Barnevernet skal være lett tilgjengelige for barn, unge og foreldre, samarbeidspartnere og andre	
Tiltak	Kontaktinformasjon på nettet er alltid oppdatert. Samarbeidspartnere skal møte barneverntjenesten fysisk og kjenne til hvordan barnevernstjenesten jobber. Saker skal kunne drøftes anonymt med barneverntjenesten.	Gjennomført
	Indre Østfold barnevernvakt tar imot henvendelser og yter hjelp ved akuttbehov utenom kontortiden.	Ingen utrykning til Rømskog
Mål	Det skal iverksettes virksomme hjelpetiltak for de barn og unge som trenger bistand, og alle tiltaksplaner skal følges opp	
Tiltak	Det fattes vedtak om hjelpetiltak og utarbeides tiltaksplaner som følges opp og evalueres	En aktive sak
	Deltakelse i interkommunalt prosjekt i Indre Østfold for å vurdere behov for felles tiltak	Pågår frem til 31.12.13

Rapport 3. kvartal 2013

Seksjon: NAV

1. Beskrivelse av seksjonen/området:

Årsverk	Antall ansatte	
0,4		Rømskog kommune kjøper 0,4 årsverk av NAV Marker.

2. Økonomisk situasjon pr 30.09.13

Seksjon/område	Regnskap	Budsjett 2013	i %
Brutto utgift	1.114	1.734	64 %
Brutto inntekt	-34	-52	66 %
<i>Netto</i>	1.068	1.682	63 %

Tall i hele 1000

3. Kommentarer til økonomiske avvik

Med lik budsjettbelastning hele året skulle regnskapet ved utgangen av 3. kvartal vist 75 %. Regnskapet viser et forbruk på 63 %.

Vi ligger derfor greit an budsjettmessig. Sammenligner vi med samme tidspunkt i fjor, derimot, så har vi brukt 136 000 kroner mer i år enn ved utgangen av tredje kvartal 2012. Det skyldes i hovedsak utgifter til krisesenter på 89 000 kroner. Denne utgiften ble belastet et annet tjenesteområde i 2012. Vi ser en økning av utgifter til økonomisk sosialhjelp sammenlignet med samme tidspunkt i fjor. Pr. 30.09.13 har vi brukt kr 103 000, mot kr 34 000 pr. 30.06.12.

4. Statusrapport drift:

Driften av kontoret går greit. Vi har sett en økning av antall sosialhjelpsmottakere i første halvdel av 2013. Denne utviklingen er nå bremset opp, og vi er mer optimistiske på å nå målet om å ikke overskride budsjettet på sosialhjelp.

5. Rapportering på mål og tiltak

Mål	Råd, veiledning og annet sosialt forebyggende arbeid	Status
	Kjøre kompetent saksbehandlerhjelp fra NAV Marker	Pågår
Mål	Videreføre kvalifiseringsprogrammet	
	Få inn en bruker på kvalifiseringsprogram hele året	Pågår
Mål	Sørge for at innbyggerne har midler til livsopphold	
	Økonomisk sosialhjelp ytes etter gjeldende regelverk og veiledende satser	Pågår
Mål	Ta hånd om edruskapsvern i kommunen	
	Utarbeide handlingsplan for rusarbeidet	Pågår
	Utføre skjenkekontroll	Pågår
Mål	Sørge for nødvendig avlastning av barn/familier	
	Kjøre tjenester av private avlastningsfamilier	Ingen aktuelle nå

Mål	Gi sysselsettingstilbud til brukere som har behov for varig tilrettelagt arbeid	
	Kjøpe plasser ved ASVO Bjørkelangen og Neverstua	Pågår
	Sørge for transport til og fra tiltaket	Pågår
Mål	Gi gjeldsrådgivning	
	Ansette gjeldsrådgiver sammen med Marker kommune	Startet opp i februar

Rapport 3.kvartal 2013

Seksjon: Kultur

1. Beskrivelse av seksjonen/området:

Årsverk	Antall ansatte
2,3	7

2. Økonomisk situasjon pr 30.9.2013:

Seksjon/område	Regnskap	Budsjett 2013	Forbruk i %
Brutto utgift	1 527	2 009	
Brutto inntekt	- 67	- 135	
<i>Netto</i>	1 460	1 874	71

Tall i hele 1000

3. Kommentarer til økonomiske avvik

4. Statusrapport drift:

- Vi avslutter et skiltprosjekt i oktober, et samarbeid med grensekommunene: Infoskilt ved kommunegrensene, severdigheter og oppdatering av kart samt skilting av to turstier
- Kulturskolen har litt færre elever enn forrige skoleår
- Biblioteket har fremdeles redusert åpningstidene til to dager uken
- Kørrestyret arrangerte dugnad, meget vellykket.

5. Mål og tiltak

Mål	Kommunen bidrar til å bygge gode holdninger	
Tiltak	Holdningsskapende arbeid skal bidra til at brukerne opplever samhold og blir verdsatt	
	Fritidsklubben deltar i internasjonalt arbeid gjennom kontakt med vennskapskommunen i Latvia	Tur med 12 ungdommer til Latvia i juni.
Mål	Kommunen lytter til barn og unge	
Tiltak	Ungdomsrådet behandler saker relatert til barn / ungdom og forvalter midler til tiltak	Avholdt to møter. I oktober velges to nye medlemmer. Ungdoms medvirkning står i fokus.
	Kommunal fritidsklubb for barn og unge drives med brukermedvirkning	Åpen en ettermiddag pr uke, samt fredagsklubber for ulike aldersgrupper.
	Barne- og ungdomsfestival arrangeres i samarbeid med lag og foreninger	Gjennomført, svært vellykket
Mål	Rømskog kulturskole skal gi elevene opplæring som utvikler deres evner innen musikk og andre kunstneriske uttrykksformer og fremmer glede i skapende virksomhet	

	Kulturskolen gir et variert tilbud til minst 25 % av barn og unge på Rømskog	To kurs pr uke. Antall elever noe redusert i forhold til i fjor.
	Ungdommens kulturmønstring arrangeres	Gjennomført i februar
Mål	Rømskog er en effektiv tilrettelegger for bosetting av barnefamilier	
Tiltak	Kulturtjenestene skal delta i Bolystprosjektet	Gjennomført
Mål	Bygdeboka og kulturstedet Kurøen utnyttes aktivt til å styrke bygdas identitet	
Tiltak	Tinghuset oppgraderes	Gjennomført
	Det settes opp huske for små barn og sommergalleri vurderes på Kurøen	Huske er ikke satt opp, men noen leker innkjøpt
	Samarbeidet med Kurøens venner videreutvikles	Fire møter avholdt. Opprydding i de gamle maskinene. Finner løsninger for de resterende.
	Kurøen holder åpent i sommersesongen, og koordinator tilrettelegger og støtter frivillige foreningers aktiviteter/utsalg og tilrettelegger for privatutleie	To koordinatører delte sommeren, fungerte tilfredsstillende. Instrukser er oppdatert.
	Bygdeboka markedsføres og selges	Lanseres 7.november
Mål	Rømskogs bygdekultur er preget av samhold og tilhørighet	
Tiltak	Det gjennomføres kulturtreff og trivselstiltak i kommunal regi	Et møte med lag og foreninger avholdt i februar, kulturkveld under Grensemessa.
	Bygdekinoen har forestilling hver måned, med unntak av sommerferien	16 forestillinger
	Ungdommens kulturpris deles ut 17.mai	Delt ut av ordføreren 17.5
	Kommunehytta opprustes for bruk	Under planlegging
Mål	Vi bidrar til at Rømskog er kjent som en kulturkommune	
Tiltak	Kommunens idretts- og kulturanlegg skiltes fra fv 21	Gjennomført
	Plan for idrett og friluftsliv rulleres	Høringsfrist 10.10.13
	Det utarbeides Kulturminneplan	Utsatt
	Biblioteket ligger på utlånstoppen i Norge.	Har hatt en dag mindre åpningstid pr uke.
	Arbeidet med opprettelse av kultursti langs Tukku-elva videreføres	3 møter avholdt.
	Trosterud Skolemuseum skal brukes til kulturarrangement og tilby omvisning på forespørsel under sommersesongen.	To åpne dager i august, ingen besøkende.
	Det gis støtte til lag og foreninger	Kr 80 000 tildelt i kulturstøtte
	Bidra til vellykket Grensemessa	Gjennomført
	Det utarbeides plan for kommunens Frivillighetspolitikk	Planarbeid påbegynt i samarbeid med Folkehelse

	Vurdere behovet for Frivillighetsentral på Rømskog	Se over.
	Delta i planleggingen av jubileet Østfold 2014	
	Idrettsanlegget holdes i stand	
	Det utarbeides oversikt over muligheter for jakt- og fiskekort	
	Det ytes tilskudd til Den norske kirke og andre trossamfunn	Gjennomført

3.kvartal 2013

Seksjon: Utvikling

1. Beskrivelse av seksjonen:

Årsverk	Antall ansatte	Antall brukere
5	8	690

Tall pr 30.9.13

- Teknisk drift
- Vedlikehold og tilsyn av kommunale bygninger
- Utleie av kommunale boliger
- LMN-kontor
- Plan- og bygningsloven
- Oppmåling
- Kloakk og avløp
- Renovasjon
- Brann og feiervesen
- Kommunale veier
- Vaktmestertjenester og renhold
- Viltnevd
- Beredskap

2. Økonomisk situasjon pr 30.09.13

	Regnskap	Budsjett 2013	Forbruk i %
Brutto utgift	6 300	10 959	57
Brutto inntekt	-2 761	- 4 682	59
Netto	3 539	6 277	56

Tall i hele 1000

3. Kommentarer til økonomiske avvik

Ingen avvik så langt.

4. Statusrapport drift:

Installatøren er valgt for montering av brannalarm i skolen. Arbeidet startes i oktober.

Tilbygg barnehage er prosjektert og det er laget et budsjett. Budsjettet viser at vi kommer langt over de avsatte midlene. Her må det sees på andre løsninger.

Eidsiva anlegg AS er valgt for montering av veilys på Skurås-, Steinby- og Haukenesfeltet. Arbeidet starter i månedsskiftet oktober/november.

Hovedplan for vann og avløp. Driftsassistansen utfører nå kartlegging av kummer og ledningsnett. Dette er en krevende jobb. Kummer blir målt inn, og det blir tatt bilder nedi hver kum. Dette blir så lagt inn i databasen Gemeni VA.

Gang- og sykkel veg: Askim Entreprenør skal stå for utbyggingen. Arbeidet starter oktober.

Administrasjonen og historielaget har nå gjennomgått innkomne forslag av veinavn etter høringsfristens utløp 1. juli. Saken legges frem til politisk behandling 14. november.

Det er gjennomført hogst i kommuneskogen sommeren 2013. Ca. 1000 m³ er avvirket.

5. Mål og tiltak innenfor ramme:

Mål	Vi bidrar til god forvaltning og effektiv administrasjon	Resultat
Tiltak	Interkommunalt renovasjonssamarbeid (for eksempel med ROAF) kartlegges. Det vil gi en større miljøfaktor og en bredere avfallsinnsamling	Kartlegging er i gang
	Alle byggesaker skal behandles innen for gitt behandlingstid	Kontinuerlig
	Kommunens bygg og anlegg skal vedlikeholdes i tråd med plan for vedlikehold	Kontinuerlig
	Tinghuset utbedres	Utført
	Lekeskur for barnehagen bygges	Planleggingsarbeidet er igangsatt
	Det foretas hogst i kommuneskogen i tråd med skogbruksplanen	Utført
	Ekstern bistand til gjennomføring av prosjekter	Engasjert konsulent for prosjektene på barnehage, skole, gatelys og Tinghuset.
	Bygge tilbygg på renseanlegg for kjemikalier	Vil avvente tilbygget til etter at hovedplan vann og avløp er ferdig
	Finansieringsbidrag prosjektering Bjørkelangen skole	
	Finansieringsbidrag prosjektering lokalmedisinsk senter	
	Opparbeidelse av industritomt	Næringssekskapet
Mål	Trafikksikkerheten økes	
Tiltak	Trafikksikkerhetsplanen vedtas	Gjennomført
	Brøttumfeltet selges, det investeres i og reguleres inn ball-løkke	Forhandlinger med kjøper er i gang
	Gang- og sykkelveien åpnes	Anleggsarbeid i gang
	Det utarbeides sentrumsplan	Ikke påbegynt
	Oppgrusing av kommunale veier.	Venter på utkjøring av masser
	Veglys Steinbyfeltet og Haukenesfeltet	Anleggsarbeid i gang
Mål	Medarbeiderne ivaretas	
Tiltak	Gjennomføre og følge opp medarbeidersamtale med de ansatte	Arbeidet i gang
Mål	Risiko- og sårbarhetsanalyse og beredskapsplaner er	

	oppdatert	
Tiltak	Gjennomføres i samarbeidsprosjektet med Marker og Aremark	Avsluttes i løpet av 2013
Mål	Ha god viltforvaltning	
Tiltak	Viltnemda legger til rette for grunneierne slik, at det kan utøves en god viltforvaltning. Vurdere å åpne for jakt på flere arter gjennom kommunal forskrift.	Kontinuerlig
	Kommunal målsetning for hjorteviltforvaltning	Utført
Mål	Lokal brannberedskap opprettholdes	
Tiltak	Vedlikehold av reservestykken og investering i utstyr	Utstyr er kjøpt inn
	Opprettholde drift av Linnekleppen og brannflyordningen	Kontinuerlig
	Ny brannalarm i skolen installeres	Arbeid i gang
Mål	Alle veier får navn	
Tiltak	Forslag til vegnavn legges frem til politisk behandling.	Til politisk behandling 14/11-13
Mål	Vannkvaliteten skal være tilfredsstillende kravene i Vanddirektivet	
Tiltak	Vannkvaliteten i Rømsjøen kartlegges.	Kontinuerlig
	Kommunen veileder de private vannverkene	Kontinuerlig
Mål	Sanering av avløp for å bidra til bedre miljøvern	
Tiltak	Plan for vann og avløp utarbeides	Arbeid er i gang
Mål	Følge opp målene i Energi- og klimaplan	
Tiltak	Vurdere "drop-soner" for kjøring av barn min. 300-500 meter fra skolen	Ikke utført
	Det avsettes kr. 20,- pr innbygger til klimatiltak.	Utført
	Påvirke fylkeskommunen til å legge bedre til rette for kollektivtransport.	Kontinuerlig
Tiltak	Planlegging av overgang fra oljefyring til miljøvennlig brensel fra 2016	Ikke påbegynt
	Informere om kommunens miljøarbeid	Kontinuerlig
	Kommunehytta oppgraderes	Utsettes til 2014
Mål	Netto tilflytting av minst tre barnefamilier	
Tiltak	Det legges til rette for bygging av 6 leiligheter på Skuråsfeltet, kjøp av 3 leiligheter	Vedtatt på politisk dag 18 april
	Boligtomtene markedsføres	Arbeidet er i gang